СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XIV. Скрентонъ, Па., Четверъ 15-го Февруара, 1906. Число 7 — Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, February 15, 1906. No. 7.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый

15	Ч.	Стрѣтенiе Госп.
16	П	Симеона
17	С.	Изидора
18	Н.	Мясоп. Агафiи
19	П	Вукола. Юлiяна
20	В.	Партенiя
21	С.	Теодора

— ЗВЕРТАЄМЪ увагу читачѣвъ на оголошеня на 8 ôй сторонѣ „Свободы“.

— ЗЪ достовѣрного жерела доносять намъ, що здоровле о. П. Тимкевича, котрый бувъ тяжко захорувавъ, значно полѣпшилось.

ОСТОРОГА.

Зъ Гейзелтону, Па. пишуть намъ, що тамъ волочить ся якiйсь чоловѣкъ, що збирае колекту буцѣмъ то на Олифантску церковь. Отже Олифантска церковь жадныхъ колекторôвъ нѣ теперь, нѣ давнѣйше по плейзахъ не посылала, а чоловѣкъ, що каже що збирае грошѣ на Олифантску церковь е ошуканець, хиба що збирае грошѣ на церковь, яку будуе о. Обушкевичь, а котра якъ зачуваемо записана на айриского бискупа.

-- ВЪ Станиславовѣ (Галичина), переведено ревiзiи у всѣхъ тамошныхъ касарняхъ пѣхотныхъ полкôвъ. Ревiзiи були дуже строгѣ, бо ревѣдовано всѣ убiкацiи, знаряды, постѣль и сѣнники. Шукали, якъ кажуть, забороненыхъ писемъ и брошуръ соцiялiстично-революцiйного змѣсту, однакъ не найдено нѣчого пôдозрѣлого.

— ВЪ Сiнсiнатi, О. 29. Сѣчня. Злодѣѣ обрабували постъ-офисъ.

— КОПЕНГАГЕНЪ. На даньскiй тронъ вступивъ старшiй сынъ небôщика-короля, яко Фрiдрiхъ VIII.

— НЮ РЕШЕЛЬ, Н. Й. 1. Лютого. Оденъ Французъ, Адольфъ Форатъ, застрѣливъ свою жѣнку и себе. Причиною того була шалена заздрôсть. По нихъ лишились сиротами трое дѣтей.

— HAWORTH, N. Y. 31. Сѣчня. Двайцятилѣтный хлопець Рiчардъ Шнайдеръ заманивъ 5-лѣтню дѣвчину въ лѣсъ и тамъ еѣ знасилувавъ. Батько тои дѣвчины пôшовъ зъ стрѣльбою шукати насильника, здибавъ его въ лѣсѣ и пôдстрѣливъ. Раненого одвезено до арешту. Ранѣйшь его вже не разъ обвинувачувано въ покусахъ на насильство.

— 20-ЛѢТНА' дѣвчина стрѣломъ зъ револьвера тяжко ранила свого батька доктора Пембертона. Дръ Пембертонъ уже давно покинувъ свою жѣнку и живъ окремо. Вôнъ вôдмовивъ ся обвинувачувати свою дочку передъ судомъ.

— ПРИ ревизiи багажу одного пасажира, Исаака Гайхера, iнспекторови показавъ ся пôдозрѣлымъ оденъ куферокъ. Коли той куферокъ розламали, въ нѣмъ оказало ся подвôйне дно, и тамъ було сховано на 100 тысячь долярôвъ рôжныхъ державныхъ паперôвъ Угорщины. Гайхеръ вôдбрехувавъ ся тимъ, що той куферъ не его, а що вôнъ дôставъ его въ пожичку вôдъ одного пасажира и зôставъ арештованый, яко пôдозрѣлый о крадѣжь великои сумы гроша.

— ВЪ Вiннiпегу арештовано 22 м. м. Блажовского незалежного польского ксьондза, котрого парафiяне оскаржили о крадѣжь 248 долярôвъ, котрѣ то грошѣ ему зложили на якiсь рѣчи до костела и повѣрили Блажовскому засылати ихъ до НюЙорку. Коли пôзнѣйше комiтетъ костела питавъ его чи выславъ грошѣ то сказавъ, що выславъ а коли зажадали почтового рецепiсу, вôнъ не показавъ. Въ полiцiйнôмъ судѣ переслухано богато свѣдкôвъ и справу вôдложено до трибунальныхъ засѣдань въ великôмъ судѣ.

— ШЕФЪ полiцiи въ Ст. Луисъ, Мо. выдавъ наказъ полiсменамъ арештувати кождого, хто на улици або въ якôмъ небудь публичнôмъ мѣсци важить ся уживати неприличныхъ слôвъ або проклонôвъ. Стало ся се въ наслѣдокъ безнастанныхъ скаргъ женщинъ, що не можуть показувати ся на улицю або въ стрiткарахъ, щобъ разъ вразъ не бути пораженими слухати неприличныхъ слôвъ якихъ уживають мущины. Кару установивъ шефъ полiцiи на $5—50.

— OSTERSUND, ONT. Доношу вамъ, дорогѣ братя, о страшнôмъ нещастю яке лучило ся у насъ на трецѣ, що еи будують зъ Fort William до Winnipeg. 26-го Януара с. р. недалеко Rat Portage выбухъ при трецѣ затаєный динамiтъ, и зъ людей, що тамъ тодѣ робили и нѣчого не сподѣвали ся, двохъ розôрвало на кусники, одному розбило голову и урвало руку такъ, що бѣдачиско по 10 мiн. умеръ а трехъ тяжко покалѣчило. Зъ тыхъ, що забитѣ, два були Шведы а оденъ Англикъ — а всѣ три, що раненѣ, суть нашѣ Русины. Одному зъ нихъ, здае ся, нема выходу, бо дуже тваръ побита, що й не знати очей.

А. Гайдуй.

— BONNINGTON FALLS, B. C., Canada. Иванъ Веселякъ зъ Маґерова, повѣту Рава руска въ Галичинѣ, упавъ пôдчасъ роботы зъ насипу 150 стôпъ высокого на камѣнь и розбивъ собѣ голову. Заразъ и умеръ.

— ВЪ майнахъ Фарелъ при Окъ Гилъ, В. В. лучилось 8-го с. м пôдчасъ роботы страшна експльозiя, при якой згинуло 40 робôтникôвъ!

— ВСХÔДНА часть тунелю, якiй теперь будують на желѣзницѣ Iри при Отсвилъ, Н. Й., завалила ся пôдчасъ розсаджуваню динамiтомъ скалы и засипала много робôтникôвъ, при чѣмъ зôстали убитыми три Италiйцѣ, а оденъ Нiгеръ и двохъ бѣлыхъ зôстали сильно покалѣченѣ.

— СУПРIМЪ КОРТЪ въ Вайтъ Плейнсъ, Н. Й. призналъ бувшому гамôвничому при Ню Йоркъ Сентралъ R. R Герольдови Бостови $17.900 вôдшкодованя за страчену лѣву руку и праву ногу. Бестъ упавъ бувъ пôдъ колеса кары и судъ орѣкъ, що стало ся зъ вины компанiи.

— ПРИ Чiкопi Менюфектюрiнґъ Ко. въ Чiкопi Фалсъ выбухъ страйкъ ткачôвъ робôтникôвъ. Компанiя, щобы змусити робôтникôвъ до залишеня страйку, вымовила усѣмъ робôтникамъ помешканя, якѣ тѣ займали въ компанiчныхъ домахъ. А що всѣ домы въ Чiкопi Фалсъ належать до компанiи, то робôтники не мають де теперь жити и здаесь будуть мусѣли залишити страйкъ. Страйкъ выбухъ въ наслѣдокъ обниженя платнѣ робôтникамъ.

— ВЪ Бостонъ, Мас. выбухъ страйкъ у майже всѣхъ друкарняхъ. Страйкуе звышь 200 складачѣвъ. Причина страйку, що властителѣ не хотять згодити ся на 8-годинный день працѣ.

— ВЪ протягу пять лѣтъ (1898—1903) наложено на соцiяльно-демократичну робôтничу партiю въ Нѣмеччинѣ, загаломъ, такѣ кары: на кримiналъ засуджено усѣхъ разомъ на 11 лѣтъ; на арештъ — на двѣстапятьдесять сѣмъ лѣтъ; а на кару грошеву — на больше якъ на сто тысячь марокъ. Число выборцѣвъ що вôддали свои голосы на соцiяльно-демократичныхъ пословъ до нѣмецкого парляменту, зросло за той самъ часъ зъ 2.700,000 на 3.250.000, а число соцiяльно-демократичныхъ пословъ побôльшилось зъ 56 на 81.

— ДРУГIЙ набôльшiй тунель на свѣтѣ мають будувати коло Пiтсбургъ, Па. Теперь працюють надъ плянами верченя двохъ тунелѣвъ черезъ горы Алiґенi, зъ котрыхъ оденъ мае бути довгiй на 9 миль а другiй на 11 миль. Кошта вынесуть перешло 15 мiлiонôвъ долярôвъ. Сей тунель мае заступити славный скрутъ желѣзницѣ Пенсилвенiи, т. зв. „Горсъ шу корвъ“, котрый мае бути здемольованый.

— ВЪ Мiкiспортъ, Па. отворено зъ початкомъ с. м. найбôльшу на кули земской и найлѣпше уряджену стальовню, що належить до „United States Steel Corporation“.

— ЗВѢСНЫЙ мiлiярдеръ Вандербiлтъ задумуе побудовати електричный трамвай (стрiткару) мѣжь Бостономъ, Ню Йоркомъ, Бофало и Чiкаґо, и въ тôй цѣли почавъ вже выкуплювати iстнуючѣ на тôй лiнiи стрiткары. Роботы коло будовы лiнiи трамваевои мѣжь Бофало а Рочестеръ мають розпочати ся зъ весною. Цѣла лiнiя зъ Бостону до Чiкаґо буде выносити около 1500 миль.

— ВЪ Нѣмеччинѣ въ портовôмъ мѣстѣ Lubeck мають незадовго приступити до будовы великихъ докôвъ, въ котрыхъ будуть будувати военнѣ кораблѣ и кораблѣ пасажирскѣ (черезъ Атлянтицке море). Повстане нова корабельна компанiя, що буде перевозити емiґрантôвъ зъ Европы до Ню Йорку.

— ВЪ протягу минувшого мѣсяця-Сѣчня с. р. прибуло зъ Европы до Ню Йорку 44.591 осôбъ. Зъ того I. клясою приѣхало 2.789, II. клясою 4.658, а III. клясою (Zwischendeckомъ) 38,152 осôбъ.

— НАЗАДЪ до середновѣчныхъ часôвъ! Въ стейтѣ Мiсiсiпi выринувъ проектъ впровадити якъ кару за провины рôзґи! Таке внесене поставлено вже въ леґiслятурѣ згаданого стейту и надѣють ся, що сей проектъ станесь закономъ. Винный кары буде мати до выбору — або кару вôдсидѣти, або вôдплатити грôшми — або дати ся высѣчи — при чôмъ 3 рôзокъ на голѣ плечѣ рôвналибь ся карѣ $1.00 ябо арештови 1 дня. Тôй карѣ рѣзокъ мають пôдпадати и мущины и женщины. И то дѣе ся в XX. столѣтю!

— ВЪ леґiслятурѣ стейту Огайо нараджувано ся недавно надъ внесенемъ сенатора Гонта з Сiнсiнатѣ, О., котрый домагавъ ся щобъ надано лѣкарямъ власть усмертнювати хорыхъ, якѣ терплять на невылѣчиму хоробу. Лѣкарь мôгъбы однакъ лише тодѣ усмертити такого хорого, если бы конзiлiюмъ лѣкарске орекло, що хорый смерти уйти не може и терпить страшнѣ муки а самъ хорый на се згодивъ бы ся. Тодѣ лѣкарь мôгъ бы хльороформомъ успати хорого на вѣки. Се внесене леґiслятура вôдкинула 78 голосами проти 22.

— НА губернатора стейту Пенсилвенiи п. Пенiпекера выдали Италiйцѣ анархiсты вырокъ смерти и мали вже въ сихъ днияхъ сей вырокъ выконати, коли случайно полiцiя о тôмъ довѣдала ся и заговорщикôвъ арештувала.

— УПРАВА презбитерiяньского шпиталю въ Чiкаґо задумуе приступити зъ весною до будовы величавсго шпиталю, въ котрый малобъ приймати ся до лѣченя лишь самыхъ найбôльшихъ богачѣвъ (женщинъ и мущинъ) зъ Чiкаґо — а зъ великихъ оплатъ якѣ побирано бы вôдъ хорыхъ за лѣчене, малобъ утримувати ся клѣнѣки шпиталю и шпиталь для бѣдныхъ хорыхъ, вôдъ котрыхъ не побирано бы нѣякои платнѣ.

— МОРСКIЙ унiверситетъ. Въ Гамбурзѣ проектуе ся основане унiверситету зъ цѣлкомъ новою, особливою програмою. Головна увага въ тôмъ унiверситетѣ буде звернена на предметы, маючѣ звязь изъ моремъ: мореплавство, морске право, мѣжнародне право, загранична и кольонiяльна торговля, гiґiена зворотникова, розслѣды моря и т. и. Однакожь цѣль сего унiверситету не е пôдготовляти морякôвъ, але ученихъ специялiстôвъ въ морскихъ справахъ. Унiверситетъ мае обôймати колька самостôйныхъ факультетôвъ.

27

— ЖѢНОЧIЙ унiверзитетъ въ Токiо. Японцѣ заходять ся въ протягу послѣдныхъ десяти лѣтъ незвычайно живо коло высшого образованя японьской молодѣжи — при чѣмъ нѣколи не поминають Японокъ. И такъ въ 1901 р. заложено въ Токiо унiверзитетъ для Японокъ, до котрого додано еще вôддѣлъ приготовляючiй. Пôсля справозданя сего унiверзитету за послѣдный рôкъ (1905) училось въ тôмъ высшôмъ науковôмъ закладѣ 800 учениць. Плянъ науки дѣлить ся на три вôддѣлы: въ однôмъ учено поодинокѣ науки и штуку, въ другôмъ японьску лiтературу а въ третôмъ лiтературу англiйску. Плянъ сей такъ уложеный, щобъ ученицѣ крôмъ вѣдомостей зô свого краю и лiтературы, дôзнали-бысь рôвночасно про краѣ европейскѣ и обзнакомлювались зъ лiтературою и взагалѣ зъ духовымъ житемъ европейскихъ народôвъ.

— Зъ Петербургу доносять, що росiйскѣ державнѣ довговѣ паперы що-дня падають въ цѣнѣ. Американьскѣ капиталiсты оповѣстили своихъ росiйскихъ „костумерôвъ“, що далѣ вони вже не можуть дати имъ жадного кредиту.

Жертвы на Революц. Украиньску Партiю.

Попередно зложено	$191.46
о. И. Бачиньскiй	.50
п-нѣ Ярослава Бачиньска	1.00
Петро Войценко	1.00
Яковъ Жиличь	1.00
Волошинъ	1.00
Юрко Мачула	2.00
(всѣ зъ Stuartburn, Man., Canada)	
А. Зѣлѣньскiй	2.00
И. Мадяровскiй	1.00
Н. Перѣгъ	.50
И. Лѣзакъ	.50
Д. Хопѣньскiй	.50
И. Гайдукъ	.25
П. Пастернакъ	.25
(всѣ, члены „Запорожскои Сѣчи“ въ McKeesport, зложили на весѣлю у Запорожця П. Сови).	
На весѣлю п. З. Боханъ въ Фiладелфiи, Па. зложили гостѣ	4.85
Ст. Сѣмкôвъ зъ Billmeyer, Pa.	.50
В. Гр. зô Скрентонъ, выграный закладъ	1.00
Разомъ	$209.31

Дальшѣ жертвы просимо засилати ласкаво на адресу:

Svoboda,
Box 353, Scranton, Pa.

Русин--Запека.

За цілий час мого побуту в Америці я все інтересував ся житєм бутем руских іміґрантів. Мене цікавило непомірно як на наших людий впливає американьска цивілізация, як она звикають до тутешних відносин, та як вихісновують для себе тутешну цивілізацию, не затираючи попри тім своєї національної ціхи. Щоб заспокоїти свою цікавість а радше, щоб виповнити одну з точок, що входили в склад моєї цїли житя, я старав ся не пропустити анї одної нагоди, котра давала менї пізнавати житє наших людий. Щоб рускі іміґранти, розпорошені по безмежних просторах Злучених Держав, не загинули та не пропали для своєї старої вітчини, я і кілька моїх товаришів, їздили з одної місцевости до другої, де їх було більше і там після своїх сил старали ся з'орґанізувати в одну сьвідому громаду, научаючи як дивити ся навкруги себе, щоб побачити найкрасші сторони американьскої цивілізациї а опісля, приложивши ці до себе, і самим зажити людьми культурними. В подібній цїли вибрав ся я одного разу в околицї Ню Йорку. Там була вже сяк так з'орґанізована руска громада, я лиш мав на загальних зборах загріти їх своєю промовою до дальшої орґанізациї і вказати їм способи, якими би найуспішнїйше до неї дійти. Заки я приступав поміж людьми до якої просьвітної роботи я перше розвідував імена впливовійших і просьвіченїйших людий в даній громаді.

Так само поступив я, будучи в околици Ню Йорку. Менї на мое питане вказали на Марка Твердозуба як на чоловіка розумного і письменного, котрий доси мав там велику повагу і він перед в усїм. Я, розумієть ся, попросив завести мене до него, бо хотів з ним близше познакомити ся, навязати з ним дружні зносини та враз з ним впливати на орґанізацийну роботу згаданої громади.

Мене завели до Твердозуба і представили по назвиску.

— Ага, недавно з „краю"? Чув я про вас чув — привитав мене і подав протекціонально руку. Коли виговорював слова то они не виходили з его уст невимушені, природні, але так би сказати капали звільна. Лице у него видалось менї холодне і без виразу а ціла его постава видала ся менї напруженою, штучно поважною. Сей чоловік, здаеть ся, цінив себе високо і знав ціну свого значіня. Менї під той час шибнуло до голови таке: Він так виглядає як би проковтнув дубовий локоть.

— Сїдайте! — попросив мене Марко, вказуючи рукою на крісло. Я усїв та, щоб якось розпочати розмову, поспитав ся, що туг чувати в тій місцевости, як живеть ся людям і т. д.

Марко згірдно махнув рукою немов би хотів сказати: Шкода часу, щоб говорити про наших людий. Опісля став розказувати про себе, як він не опустить анї одної нагоди, щоб не повчити своїх людий, а як ті знов не слухають его а навіть за его добре серце жекують собі з него. Одним словом жалував ся на всїх, прозиваючи їх непросьвіченою голотою.

Я старав ся злагодити погляди Марка, доказуючи, що кождий початок трудний, що від разу Ню Йорк не повстав таким яким є тепер, що згодом, при совісній праци осьвіченїйших людий, наші іміґранти стрясуть зі себе темноту а станути горнути ся до сьвітла. Коли я се говорив, Марко дивив ся лиш на мене милосерним поглядом і всьміхав ся злегка. Єго погляд був такий як того, що дивить ся на дитину-підросттка, котра наївно лепече про якусь річ, віряча сьвято в свої дитинячі слова.

— Видко, що ви ще „ґрінор" — проговорив у відповідь на мої палкі слова Марко — але се з часом у вас минеть ся. Колись як вивчите американьску конституцию наберете більше розуму, гак, так! — і при тих словах поклепав мене рукою по рамени.

Мене мов приском обсипав. Він по просту висьміяв мене за мої погляди. З того, що я чув і бачив виходило, що Марко цілком відстав від житя руских іміґрантів, що він один з тих, котрі позбули ся вже своєї національної ціхи і поволи, входячи в американьске житє, англїщать ся, погорджуючи вже малокультурним своїм краяном. Щоб впевнити ся в моїм погляді я поспитав Марка:

— Давно ви вже в Америці?

— Вісімнайцять літ — звучала відповідь.

— За такий довгий час вашого побуту ви певно говорите по англійски як справедливий Єнкі? — питав я дальше. Марко що проходжував ся по комнаті пристанув нагло переді мною, змірив мене від стіп до голови і прорік на віз з жалем а на віз є легкою закраскою гніву чи докору:

— Но, того я по вас не надіяв ся, щоб через ваші сьвященичі уста такі слова виходили.

Я не чуючи за собою жадної провини став звиняти ся, що я нічо злого не сказав, що уміти говорити по англійски не є обидою для нікого. Але Марко не звертав уваги на мое оправдане а картав мене дальше:

— І ви, посьвячена особа, духовний отець, що маєте нас научати розуму і горнути нас усїх до любови нашої рускої віри і нашої церкви, ви таке посьміли мене питати? О то не гарно... — Марко тоді підвіс праву руку в гору як до присяги і прорік урочисто: — Хоч я тут в Америці вже вісімнайцять років, але своєї віри не загубив і не загублю.

Марко Твердозуб зачинав бути для мене цікавим тож, щоб ще більше від него дізнати ся, я не зводив розмови на иньший предмет а питав дальше: — Се дуже гарно з вашої сторони, що ви так горячо привязані до своєї віри, але знане англійскої мови не зашкодило би, овшім помогло би вам при вишуканю лучшої роботи, хоч може ви, стикаючись в таким великім містї з ріжнородними людьми, набрали досьвіду, винайшли порядну роботу і заощадили троха гроший на чорну годину для себе і своїх дітий.

— Я з поганами-американцями не пристаю — відповів менї в гордостю Марко. Моя дорога: мій дім, фабрика і салюн кума Грица, де відбуваютъ ся часами мітінґи нашого брацтва. Гроший не маю, заробляю денно по долар і квотер і те менї вистарчає а для своїх дітий лишу більшу памятку як грощі, бо гроші роскотять ся а те, що я їм дам після моєї смерти, се маєток, котрого не з'їсть ржа ані злодій не вкраде. — І по тих словах Марко пішов до шафи, в котрої виймив цілу пачку обмараних книжок і поклав їх переді мною. Я став оглядати ті книжки і знайшов між ними таке золото: Про саджене бараболї, Сади деревину, Про гній, Житє сьв. Бориса і Глїба, кілька календарів зі старих років і такі инші подібні мудрощі видавництва „Общества ім. Мих. Качковского". Я хотів зробити Маркови скромну увагу, що ті книжки непридатні для американьских робітників та, коли поглянув на его сяюче і горде на такі скарби лице, я вдержав ся зі своїми замітками, бо не хотів окрадати чоловіка з его внутрішного вдоволеня.

Переглягнувши книжки я підвів ся, щоб попрощати ся з господарем дому і відійти. Марко вже в дверях, прорік до мене поважно, щоб я не забув з якою важною особою мав честь говорити: — Так, так, отче, я запеклий Русин!

По дорозі я поспитав своїх провідників: — Богато вас є таких мудрих як сей Твердозуб?

На се відповів оден з провідників: — Є їх досить. Они звуть себе правдивими Русинами а инших, хто не слухає їх мудрощів, прозивають безбожниками і перекинчиками.

— То ви держіть ся тих буцїм безбожників і перекинчиків, бо сей Твердозуб і ему подібні не от міра сего — була моя порада. С. М.

Мученича смерть Параскеви Дубенцової.

Що діе ся в Росиї, яке оруже пустила в рух реакция, що роблять остервілі „чорні сотні" — те годі собі уявити. Одну таку страшну картину бенькету озвіреної товпи малює кореспондент паризкого „Temps" на основі оповіданя петербурского студентаочевидця, що в жовтни приїхав до недужого батька в Севастополи.

Ставрополь се глухий кут. В нім мало ревомюционерів а „інтелектуальних" репрезентують учителї і учителька народної школи. Коли дня 19 го жовтня власти місцевої поліциї довідали ся, що оголошено конституцию, рішили пімстити ся на учителях. „Вони винні за всяке зло — вони навчили нарід читати й писати", говорили. Найперше казило ся духовеньство. Попи пішли на чолї товпи зледачілих людей до школи, витягнули учительку Параскеву Дубенцову на двір, витрутили її на середину дороги і почали бити. Студент, що як-раз надійшов, став одного попа мітиґувати. Але сей відповів грізно, що нехай студенг дивить ся, аби і з ним таке саме не стало ся. „Коли ви в такім тонї промавляєте до мене", обізвав ся молодий чоловік, „то я закличу козаків!" „Іди лише, іди!" — кричав піп, „лїпшого нам не може нїчого стати ся". Але студент не потребував зовсім іти ще за козаками, бо вони вже йшли самі: дві сотнї, разом 200 мужа а на їх чолї атаман Братков.

Учителька кинула ся проти них. Ту був еї ратунок. Прецінь жовніри не будуть знущати ся над безборонною женщиною...

„Братя", закликала вона до них, ратуйте мене! Дивіть ся, як сї дикуни мене справили!" Вона дрожала. Еї лице було бліде, як у мерця, а сині очи задубіли зі страху. Чорна сукня звисала шматами. Зі щоки текла кров.

„Видайте нам учительку", сказав атаман до товпи, „ми хочемо еї троха попитати з політики".

„Знаменито, знаменито!" — обізвав ся зі сьміхом піп. „Най жие атаман! Він має все добрі ідеї!", кричали попи.

Жорстоко трунули молоду дівчину наперед в ряди козаків. Але Пар. Дубенцова почувала себе тут все таки троха безпечнїйшою. Вона думала, що атаман підступом хотів еї уратувати від переслідників.

Вона ошукала ся. Атаман вхопив еї брутально за обі руки і придавив на коліна до землї.

„А тепер", казав, „будеш відповідати на мої питаня. Якої ти релїґії?"

Учителька мовчала, а він ударив еї сильно нагайкою по голові.

„Пустіть!", кричала нещаслива. „Ви знаєте прецінь, що я православна; піп може вам се потвердити".

„Так, ми знаємо, що ти ходиш до церкви, але ти проти царя, як Жиди".

„То неправда! сказала Параскева, я не проти царя, але я хочу волї для моєї вітчини".

„А, хочеш волї... Се ми собі думали", заревів атаман і почав учительку прати нагайкою по плечах. „Се за то, що ти тїшила ся, коли читала фалшивий маніфест, виданий Жидами".

„Але ви поміняєте ся!" — протестувала дївчина, „його видав цар, що в кінци дав волю свому нещасливому народови".

„Що, ти хочеш ширити революцийну пропаганду? — репетував атаман. „Ану братя!"

І тепер наступила страшна сцена. Козаки і посіпаки кинулись на дївчину, повалили до землї і місили еї ногами.

Покрита ранами, крівава здужала ще раз піднести ся і закликала розпучливим голосом: „Пане, я вмираю! Нехай моя кров послужить спасенем для моєї вітчини!..."

Атаман, який міг побоювати ся, що сї слова можуть зворушити його шибеників, кинув Параскеву наново до землї.

Товпа, пяна від крови, кинула ся на неї і кати забили еї ударами клевця.

Але їх стеклість ще не наситила ся. Серед галасу і радісного крику вхопили найвірнїйші цареви кати тіло мучениці, кидали в гору, ловили в руки і знов кидали як мячем все висше і висше. При тім відривали ся мусники одежі і падали то ту, то там, на землю. І ось видно ще тілько голе тіло, покрите безчисленними ранами, із яких лилась кров на голови мордуючих збуїв. І вони чим раз більше попадали в екстазу божевіля. Кинули ся на трупа, місили своїми чобітьми і горлали: „Смерть студентам, смерть Жидам".

а. г.

Справоздане касове

„Рус. Нар. Союза" за мѣсяцъ Сѣчень, 1906 р.

Ч. бѣжуче		
3864	Granville, N. Y. Бр. св. Юрія	25.20
3865	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Илїи	67.65
3866	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	67.28
3867	Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любови	7.08
3868	Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	25.95
3869	Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих	31.64
3870	Terryville, Conn. Бр. Св. Арх. Мих.	6.29
3871	Beaverdale, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	16.24
3872	Chisholm, Minn. Бр. св О. Николая	16.72
3873	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	38.37
3874	Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	14.01
3875	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	41.48
3876	Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	13.33
3877	Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	20.85
3878	Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	82.62
3879	Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	19.31
3880	Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест	164.59
3881	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	35.15
3882	Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	55.50
3883	Dunmore, Pa. Бр. св. АА. П. и П.	21.78
3884	Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	9.32
3885	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	42.18
3886	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	73.55
3887	Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	26.78
3888	Allegheny, Pa. Бр. св. И. Хрест.	31.25
3889	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	26.19
3890	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	10.85
3891	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	70.02
3892	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	72.74
3803	Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая	30.50
3894	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	35.79
3895	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	95.69
3896	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богор.	28.96
3897	Sykesville, Pa., Бр. св. Ник.	19.79
3898	Ellworth, Pa. Бр. св. Мих.	24.20
3899	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	32.45
3990	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	37.48
3901	К. Кирчовъ звернувъ сиротску часть по Мих. Лазовскимъ для Милькы и Єфроски зъ Shamokin, Pa.	200.00
3902	Scranton, Pa. Бр. Пр. Богор.	24.95
3903	McKeesport, Pa. Бр. св. Ольги	12.77
3904	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	15.25
3905	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	27.05
3906	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	50.40
3907	Lorain, O., Бр. св. Андрея	25.00
3908	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	15.45
3909	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим.	22.87
3910	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	37.80
3911	Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая	17.45
3912	Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	200.67

3913	Ormrod, Pa. Бр. св. О. Николая	30.89
3914	Pittsburg, Pa. Бр. Муч. Фльора и Лавра	13.17
3915	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	7.97
3916	Wilmington, Del. Бр. св. Арх. Мих.	9.70
3917	Holyoke, Mass. Бр. св. И. Хр.	25.10
3918	Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	48.37
3919	Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	9.37
3920	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	14.36
3921	New York, N. Y. Тов. Сѣчь	9.55
3922	McKeesport, Pa. Бр. Св. Й. Хр.	67.45
3923	New Florence, Pa. Бр. св. Василія	37.35
3924	Jersey City, N. J. пос. Клюбъ Рус. Мол.	20.70
3925	Export, Pa. Бр. св. О. Николая	33.17
3926	Wilkes Barre, Pa. Бр. св. о. Николая	15.80
3927	Buffalo, N. Y. Тов. Заокеаньска Украина	19.40
3928	Lanquin, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	13.30
3929	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	17.49
3930	Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	24.50
3931	Spangler, Pa. Бр. Пр. Богор.	26.86
3932	Brownsville, Pa. Бр. св. П. и П.	56.23
3933	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	47.97
3934	Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	26.35
3935	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	25.55
3936	Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород.	4.66
3937	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	32.03
3938	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	79.55
3939	Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	6.64
3940	Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	27.60
3941	Trenton, Pa. Бр. Пр. Богор.	8.55
3942	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	31.00
3943	New York, N. Y. Тов. Зоря	20.50
3944	Lancaster, N. Y. Бр. св. Василія	18.37
3945	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	92.65
3946	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	24.56
3947	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	72.35
3948	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. и П.	61.25
3949	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	36.09
3950	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	30.70
3951	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	231.32
3952	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	59.50
3953	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	7.30
3954	West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.	15.40
3955	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	22.33
3956	Chicago, Ill. Тов. Русинôвъ	7.43
3957	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	12.03
3958	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	80.88
3959	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	44.80
3960	Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	52.13
3961	Yatesboro, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	15.99
3962	Yorkville, O. Бр. св. Стефана	15.50
3963	Mayfield, Pa. Бр. св. Кир. и Метод.	15.40
3964	Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	7.70
3965	New Britain, Conn. Бр. св. Володимира	10.30
3966	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	30.10
3967	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	97.07
3968	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	36.73
3969	Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая	11.30
3970	Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.	23.37
3971	Northampotn, Pa. Бр. Пр. Богор.	153.27
3972	Philadelphia, Pa. Тов. Любовъ	14.63
3973	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	20.19
3974	New Philadelphla, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	19.60
3975	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	47.39
3976	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	104.34
3977	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	14.01
3978	Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	34.80
3979	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	38.60
3980	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	8.25
3981	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	93.05
3982	New York, N. Y. Бр. св. Волод.	34.25
3983	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	62.70
3984	Providence, R. I., Тов. Кн. Данила	16.16
3985	Elizabeth, N. J. Бр. св. Володимира	58.00
	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	не заплатили
	Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	
	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	
	Trauger, Pa. Бр. св. И. Хрест.	
	Everson, Pa., Бр. св. Й. Хрест.	
	Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	
	New York, N. Y. Бр. св. Андрея	
	Meyersdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	
	McKees Rocks, Pa. Бр. Св. Димитрія	
	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	
	Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	
	Pittsburg, Pa. Сестр. Собора Пр. Богор.	

Доходъ за Сѣчень с. р. есть	4,751.36
Готôвка въ кôнцемъ Децембра м. р.	19,807.35
Разомъ доходъ есть	24,558.71

Розходъ за мѣсяць Сѣчня 1906.

Посмертне по бл. п. Павло Капець Glen Lyon, Pa.	600.00
" " " " Юрій Добряньскій Pittsburg, Pa.	600.00
" " " " Захаръ Крôль Jersey City, N. J.	600.00
" " " " Маріи Бончакъ Minersville, Pa.	300.00
" " " " Михалѣ Горвадъ Latrobe, Pa.	348.50
Сиротска часть по бл. п. Павла Матяшь Mahanoy Plane, Pa.	300.00
" " " " " Андрею Євусякъ Olyphant, Pa.	50.00
Запомога для Ивана Прегонъ Providence, R. I.	100.00
" " Теодора Фрицко Glen Lyon, Pa.	100.00
Органъ Союза за Сѣчень 1906	597.40
Платня Гол. Урядниковъ за Сѣчень с. р.	105.00
Рентъ вôдъ офісу за Сѣчень	15.00
Почтові выдатки голов. секретаря	23.96
За 1000 велик.ковертъ 1500 виказôвъ 2000 перест. листôвъ и 1500 повѣдомлень	18.00
Задатокъ на вôдзнаки Союза C. W. Little	100.00
За 200 postal cards для касиєра и 1000 вел. ковертъ	7.85
Разомъ розходъ за Сѣчень	3,865.71

Зôставлене:

Разомъ доходъ выносить	24,558.71
Розходъ за Сѣчень	3.865.71
Готôвка зъ кôнцемъ Сѣчень с. р.	20,693.00
Пожички	1,369.90
Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Сѣчня есть	$22,062.90

А. Шаршонь, касієръ, *С. Ядловскій*, секретарь.
К. Кирчôвъ, предсѣдатель.

179 Новыхъ Членôвъ.

Въ мѣсяцю Сѣчню с. р. приступили до Р. Н. Союза слѣдуючі нові брацтва и члени.

Братство св. Муч. Флора и Лавра, Pittsburg, Pa., вôд. 130.

Гутъ Юрій
Бѣлѣньскій Станѣславъ
Паславскій Петро
Кричковскій Миколай
Гавриликъ Дмитро
Терлецкій Михаилъ
Кульчицкій Миколай
Клѣповичь Миколай
Барнецкій Иванъ
Кульчицкій Антôнъ
Лазарь Стефанъ
Кульчицкій Володимиръ
Дашиничь Станѣславъ
Костикъ Александеръ
Кульчицкій Теодоръ
Бѣлѣньскій Андрей
Барнецкій Михаилъ
Волошиновскій Иванъ
Кульчицкій Яковъ

Товариство „Заокеаньска Украина", Buffalo, N. Y., вôд. 131.

Боднарчукъ Василь
Мельникъ Иванъ
Слоньовскій Яковъ
Пѣтухъ Петро
Бучаньскій Иванъ
Радчукъ Василь
Самотѣсъ Грицько
Кравчукъ Иванъ
Радковскій Иванъ
Бурштинъ Иванъ
Тригуба Андрей
Яремко Харитонъ

в. 1. Ярема Афтанасъ
Тиряичь Афтанъ
в. 2. Косцельнякъ Николай
в. 4. Курницкій Омелянъ
в. 6. Франчукъ Юрій
Рущакъ Михаилъ
Фединичь Михаилъ
Фединичь Петро
в. 7. Бурый Стефанъ
Пельцъ Лешко
Дѣдацкій Йосифъ
в. 16. Сливка Василь
Росоха Михаилъ
в. 19. Мима Иванъ — дитина
Филатъ Юрій "
Сисакъ Иванъ "
Дудра Матѣй "
Гавранъ Марія "
в. 23. Дудра Михаилъ
Керѣнка Михаилъ
Попѣкъ Михаилъ
Мельникъ Яковъ
Загôрскій Грицько
Кланица Осифъ
Кланица Иванъ
Кланица Андрей
в. 26. Фрицкій Михаилъ
в. 27. Прислопскій Михаилъ
Кевешь Павло
Кевешь Петро
в. 28. Шпырка Иванъ
Мицьо Юрій
Смерекъ Петро
в. 31. Арданъ Данько
в. 33. Ґиба Стефанъ
Дацишинъ Иванъ
Коваль Анна, дитина
в. 35. Сопчишакъ Петро
Сопчишакъ Василь
в. 37. Квочка Николай, дитина
Семетковскій Иванъ "
в. 40. Крайникъ Василь
в. 41. Вѣтковскій Юрій
в. 42. Хованець Иванъ, дитина
в. 46. Садовска Єва
Биґусъ Н., дитина
в. 50. Дукасъ Василь
т. 52. Бабякъ Иванъ
Ройко Алексій
Мельникъ Григорій
в. 53. Кицъ Григорій
Кушнѣръ Павло
Гаргузъ Василь
Демида Григорій
Двулѣтъ Сенько
в. 55. Максимовичь Михаилъ
Федоровскій Теодоръ
Притва Петро
Белецкій Миколай
Кушь Онуферъ
в. 57. Возьнякъ Иванъ
Ґелета Иванъ
Палка Стефанъ
в. 62. Щенсный Алексій
Цуприкъ Дмитро
в. 63. Вайпа Параска
Ґротъ Андрей
в. 67. Лавринець Иванъ
в. 72. Коваль Марія
в. 74. Юрчаґа Осифъ
в. 76. Кипибѣда Остапъ
Кѣселикъ Иванъ
Попко Теодозій
Петрущакъ Иванъ
Попко Марія, дитина
в. 78. Новакъ Петро
в. 82. Олагъ Василь
Яцковичь Иванъ
Олѣнячь Данило
в. 83. Свѣднѣцка Текля
Зелемъ Єва
в. 86. Кравецкій Дмитро
в. 92. Яремка Федоръ
Гальчинъ Яковъ
Кравчишинъ Илько
Тремко Иванъ
в. 94. Островскій Василь
Кирилейза Иванъ
в. 95. Яцканичь Прокопъ
Крупка Михаилъ
Кимакъ Иванъ
в. 69. Кухарь Яковъ
в. 99. Кравець Иванъ
в. 103. Климовичь Михаилъ
в. 104. Ступка Осифъ
Чорный Петро
Волошинъ Грицько
Шкуратъ Иванъ, дитина
Кравець Рузя "
Стриюсъ Анна "
в. 105. Федецкій Федьо
в. 107. Куликъ Осифъ
в. 108. Ґерґовичь Андрей
Ґерґецкій Михаилъ
Ґудзъ Иванъ
Скробала Андрей
Свенцѣцкій Осифъ
Маликъ Яковъ
в. 109. Жукъ Куста
в. 110. Рабайда Иванъ
Лихалинъ Иванъ
Коваликевичь Иванъ
Ротнеръ Вѣльмошь
Романъ Михаилъ
Тапьча Василь
Крôль Петро
Крôль Михайло
Иеликъ Стефанъ
в. 111. Приставш Осифъ
в. 113. Ґеферетъ Андрей
Гохля Петро
в. 114. Батѣль Иванъ
Леличь Иванъ
в. 116. Сиалковскій Казиміръ
в. 119. Калиничь Михаилъ
Ламаґа Михаилъ
в. 120. Дзюба Михаилъ
в. 121. Терлецкій Иванъ
Зупко Юрій
Александровичь Михаилъ
Цукачь Адамъ
в. 123. Мондаякъ Александеръ
Осикъ Игнатій
в. 124. Хрѣнъ Григорій
в. 127. Тимковичь Иванъ
в. 128. Муштифоръ Станѣславъ
Сапужакъ Осифъ
Бетли Давидъ
Вислоцкій Алексій
в. 129. Ґарчакъ Осифъ
Гомза Осифъ
Чиѣль Михаилъ
в. 132. Кушвара Федоръ
Гучко Михаилъ
Гайдукъ Илько
Каськôвъ Володимиръ
Шушереба Осифъ
Турула Иванъ

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ДОПИСИ.

З Филаделфії, Па.

Ще не вмерла Україна!

Дня 28. Січня відбуло ся весіле нашої щирої Русинки і патріотки, Зофії Кохан, в домі М. Довбенка. При веселій забаві і при сьпіві не забули наші рускі патріоти і на нашу неньку Україну, котра тепер знаходить ся в тяжкій тревозі і біді. Але прийдо невдовзі час веселійший, що усьміхнеть ся і наша доля, що стане Україна славна і украсить ся славою, як колись красувалась. По сьпіві наших любимих пісень М. Довбенко попросив гостий, щоби були ласкаві зложити хто що може на Р. У. П. І кождий з щирого серця дав що зміг. Але, як то кажуть старі люди, як є купець то чорт барашівника принесе, так само і тут найшов ся чоловік, котрий сам нич не дав і еще другим людям не казав дати ані цента а одного хотів навіть бити. Але его не послухали. Жертви зложили слідуючі: П. Штогрин 1.00; по 50 цнт: Мих. Довбенко, М. Качмарчик, С. Демків, Т. Бучацкий, А. Вислоцкий; по 25 цнт.: М. Росолович, М. Роґульский, Ів. Бойко, С. Басараб, С. Мусяла; 10 цнт.: В. Верба; разом $4 85.

Гість.

З Stuartburn, Man.

Нашого приятеля п. Якова Жилича, обдаровав Всевишний хлопчиком, котрому при хресті дня 19 го Січня с. р. дано імя Юрий Ярослав. Чину хрещеня довершив о. М. Бачиньский. Зібрані куми, по промові Юрка Мачули зложили квоту $6.00 на Украïньску Революцийну Партію, котру в залученю присилаю з просьбою о заслане там до потреба.

З тої нагоди, складаю сердечну подяку всім тим жертводателям, а новонародженому желаю щастя, здоровля, многих літ, і щоб виріс на славу Руси-України, а родичі, щоб мали з него потіху і пожиток.

Юрко Мачула, рус.-англ. учитель.

Зъ Mink Creek, Man

У насъ вôдбули ся зборы читальнѣ, доперва заснованои. На початку вписало ся 17 членôвъ; зъ нихъ выбрано урядъ. Головою и предсѣдателемъ выбрано о. И. Зазуляка; заступникъ головы Дмитро Данилишинъ; секретарь Йосифъ Процишинъ; касієръ Грицько Николишинъ; бібліотекаръ Михаилъ Бучера; контрольоръ Олекса Максимчукъ. На початку ухвалили предплачувати слѣдуючі часописѣ: „Свобода" (американьска), „Свобода" (галицка), „Громадскій Голосъ", книжки выдавництва имени Бончевского и книжки выдавництва „Просвѣта". Читальня отворяєть ся на Богоявленіе и закимъ побудуемъ окремый дôмъ на читальню, зôстаесь въ домѣ Йосифа Процишина. Въ члены читальнѣ приймаемъ кождого, почавши вôдъ 14 лѣтъ вѣку, за доляра на рôкъ.

Читальня „Просвѣты"
въ Mink Creek, P. O. Box 14,
Ethelbert, Man., Can.

J. 28

„SVOBODA"
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$1.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу" черезъ Книгарню Шевченка ул. Театральна ч. 1, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA"
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Минулого Понедѣлка дôстали мы вôдозву „Отъ Экзекутивного Комитету В. Ц. Н. Собранія" до „всечестных отцевъ и любезныхъ вѣрниковъ", въ котрôй тоже Комітеть просить, абы кожда греко католицка парохія найдальше до 20 го Лютого 1906 заявилась за або противъ гр. кат. Конгресу и свою заяву прислала на адресу: Rev. J. Hanula, Box 334, Duquesne, Pa. Члены Екзекутивного Комітету мають зôйтись 20 го Лютого 1906 о 10-ôй годинѣ рано въ церковной гали въ Микіспортъ, Па. и тамъ на пôдставѣ заявъ парохій рѣшити, що робити дальше въ справѣ Конгресу.

— —

„Свѣтъ" пише, що якъ бы Русины въ Галичинѣ були православнй а не уніяты, то вся ихъ бѣда вôдразу скôнчилась бы... Справдѣ не знати чи плакати, чи смѣятись надъ тими словами, чи дивуватись безличнôй брехни „Свѣта". Аджежь російскй Украинцѣ въ бôльшости православнй, Росія православна держава, а однакъ яке ихъ положене? Навить Письма Святого не вôльно имъ було читати въ своѣй мовѣ, нѣ книжокъ, нѣ газетъ друковати; украиньска мова выгнана зъ церкви, школы, уряду — словомъ ихъ положене національно сто разъ горше якъ въ Австріи. Не менче лиимъ є и ихъ положене матеріяльне. А доля православныхъ Русинôвъ буковиньскихъ може лѣпша? Треба бути хиба крайнымъ дуракомъ, щобы повѣрити, що всякй реформы політичнй, суспôльнй, економічнй галицкимъ Русинамъ нѣчо не поможуть а лише одна змѣна вѣры зъ уніятскои на православну.

— —

„Свѣтъ" вѣрить, що православіе се „чудесна сила", що самъ Богъ стоить за православными и т. п. Цѣкаво, чому поганьскй Японцѣ побили православныхъ хотяй самъ Богъ стоявъ за ними й православіе се чудесна сила.

Доказуѣ еще „Свѣтъ", що Богъ стоить за православными, бо инакше „и слѣда православнои церкви не осталось бы въ Америцѣ"... Те саме можна бы сказати и о уніятскôй церкви, та о каждôй протестантскôй, зъ чого выйшлобъ, що Богъ є не лише за православіємъ, але и за уніею та всякими протестантскими сектами...

— —

„Свѣтъ" каже, що не треба змѣшувати російской церкви зъ російскимъ правительствомъ. Се неправда. Російска церковь такъ тѣсно звязана зъ російскимъ урядомъ, що ихъ нѣякъ вôдъ себе вôдлучати не можна. Що иншого Сполученйи Державы або другй краѣ, де урядъ зъ церквою не має нѣчо до роботы. Такъ само не можна робити розрôду межъ російскою церковью въ Америцѣ а тоюжь церковью въ Росіи, подôбно якъ не можь робити рôжницѣ межъ католицкою церковью въ Америцѣ а всеа ѣтною католицкою церковью.

— —

Що въ російскôй Державнôй Думѣ хлопы не будуть рôвнй зъ панами се факты, хочьбы „Свѣтъ" и якъ сему перечивъ. Осьприміромъ въ Полтавщинѣ хлопы будуть выбирати на 182 выборцѣвъ на посла лишь 23 выборцѣвъ, а наны ажъ 109, хочь хлопôвъ далеко больше якъ панôвъ. Подôбно маєсь рѣчь и въ другихъ губерніяхъ хочь и не всѣхъ. Щожь до робôтникôвъ, то они нѣгде не будуть могли выбрати свого посла, бо навить въ Москвѣ, де робôтники будуть мати найбôльше голосôвъ (35), другй люде будуть мати голосôвъ въ 5 разôвъ больше — (160). И дежь тутъ мужики або робôтники будуть рôвнй зъ панами?

— —

Гладикъ, той самъ що збиравъ грошѣ на російскій Червоный Хрестъ збирає теперь грошѣ (по „кводрови") на аґітацію въ справѣ выборчои реформы на Лемковщинѣ. Цѣль добра, хочь досыть вузка, тай питане чи зъ зôбраными нимъ грôшми не станеся те саме, що зъ грôшми, якй зôбравъ Гладикъ на Червоный Крестъ.

Якійсь М. Григоріевичь каже, що въ Росіи бунтують лишь Поляки та Жиды, що „Свобода" збирає жертвы для Жидôвъ, Поляковъ, Турковъ и Татаровъ, щобы мордували Русинôвъ, що Поляки и Жиды помагали Японцямъ у войнѣ и т. п. Редакторъ „Правды" зъ дуже великою втѣхою надрукувавъ тй нѣсенѣтницѣ гôднй нашихъ американськихъ чорносотенцѣвъ ажь у двохъ числахъ. Невжежь вôнъ думає, що американьскй Русинъ такій темный, щобъ тому всему повѣривъ? Тажь американьскй Русины читають не лишь „Правду", але и другй часописи навить англійскй и скорше чи пôзнѣйше мусять довѣдатись, якою брехнею ихъ кормите. При тôмъ мусимъ завважати, що жертвы на „Р. У. П." зложили и докотрй священики хочь и не подавали своихъ именъ.

Позôръ!

Колись рускій народъ бувъ могучій и славный. Колись наши предки обороняли своими грудьми цѣлый христіяньскій свѣтъ передъ дикими монґольскими ордами. Колись славилась руска земля богацтвомъ и щастємъ. Та незгода и зрада погубили нашъ край. Черезъ княжй усобицѣ та черезъ зраду рускихъ панôвъ пропала наша воля-свобода. За тй великй грѣхи проводирѣвъ прійшло ся покутовати цѣлому рускому народови довгихъ кôлькасотъ лѣтъ. Богато бѣды, богато лиха терпѣвъ Русинъ цѣлй вѣки. — И нинѣ ще та клята бѣда та нужда сидить въ Русина на карку. Чи є де другій народъ на свѣтѣ, абы такъ живъ нужденно, якъ Русинъ у краю? Курна хижа, неразъ одинъ кожухъ и одна пара чобôтъ для цѣлои родины, бандурки рано, въ полудне и вечеръ, незаплаченй податки, незаплаченй довги жидôвскй и банковй; — босый, голый и обдертый — такій нинѣ Русинъ на тôй земли, що колись — кажуть — молокомъ плыла и медомъ.

Нема на свѣтѣ сумнѣйшого народу, якъ рускій народъ. Нема веселыхъ селъ, нема веселыхъ хатъ — нема веселости, хиба въ дѣтей та у пяного. И дивуйтесь ся, що народъ не?

А колись нѣгде — нѣгде на свѣтѣ не було такъ мило й весело, якъ у нашôмъ краю.

Чи знаетежь теперь, що може вчинити неволя, чи видите, якъ зруйновала она до якой нашу вôтчину?!

Мы, американьскй Русины, на волѣ, жиемо щасливо та безжурно. Колибъ мы дали нашôй Руси се, що мы тутъ пропустимо на трунокъ и дурницѣ, мы моглибы самй воскресити цѣлый нашъ народъ.

Але хоть якъ бѣдный нашъ край, вôнъ не спить мертвымъ сномъ и не чекає на се чудо, поки американьска Русь не пригадає собѣ за стару вôтчину. Тй бѣднй, босй, голоднй и обдертй Русины повстали и борють ся за свое право, абы могли якъ люде на свѣтѣ прожити. Въ найтемнѣйшихъ кутахъ вже зорѣє — по цѣлôмъ нашôмъ краю радять ся люде, якбы бѣду замогчи.

Розходить ся о се, щобы Русины мали своихъ пословъ, котрй будуть боронити руску справу, та щобы дôйти до того, абы вже разъ розграничити ся зъ Ляхами и не дати имъ рабувати руску працю. Иде о се, щобы рускй податки не ишли на польскй театры, на Вавелѣ та на покрыте злодѣйствъ польскихъ панкôвъ, щобы за рускй грошѣ не налазили на руску землю Мазурѣ, щобы мы пашовъ працевъ не годували ляцкихъ дармоѣдôвъ по школахъ и урядахъ, абы нашихъ дѣтей не годували польскимъ патріотичнымъ смѣтємь, не затроювали дѣточои душѣ всѣлякими безглуздыми байками про крулѣвъ та крулевы, а щобы мы самй, Русины, розпоряджували, що має ся зробити изъ нашимъ грошемъ.

Однымъ словомъ рускій народъ у краю кличе: Конець зробѣмъ польскôй ґоспударцѣ! Нѣ одного цента на ляцкй вытребеньки! Хочете дурѣти Ляхи — дурѣйте самй и за свои грошѣ! Мы, Русины, хочемо насущного хлѣба собѣ и своимъ дѣтямъ! Не хочемо зайдôвъ Мазурôвъ на руску землю, хочемо учителѣвъ и урядникôвъ своихъ, хочемо доброи рускои школы, хочемо знати, куды и якъ и на що обертає ся нашь кервавый податковый грôшь! А се хочемо учинити черезъ своихъ рускихъ пословъ, черезъ своихъ законныхъ заступникôвъ!

Русины! Американьскй Русины! Чи поможемо мы братямъ у тôй борбѣ? Чи хочемо пôдперти нашу вôтчину? Чи мы вже не чуємо нѣ крихôтку любови до нашихъ людей? Чи скажемо холодно: Се не нашь бизнесъ?!

О колибъ такъ сказали, то мы не вартй бы и жити на сей вôльной земли! Є слибъ такъ скоро мы забули за свôй край, що насъ зродивъ, въ котрôмъ мы полишили свои родины, де лежать кости нашихъ дѣдôвъ и прадѣдôвъ, той край, тай нещасный, що чужй люде милосердяться, колибъ мы для своеи бѣдной Матери-Руси не мали вже нѣякого спôвчутя и серця, то годѣ сей вôльный, американьскій край повиненъ бы бути для Русинôвъ замкненый! Бо колибъ мы теперь вырекли ся и вôдцурали краю, теперь, коли вôнъ въ найбôльшôй потребѣ, то такъ само колись мы зрадилибъ нову нашу вôтчину, колибъ она жадала нашои помочи.

Але того не буде! Мы зъ гордостею признаемось, що мы Русины. Мы величаемо ся, що нашъ народъ завсѣгды хоробро боровъ ся за свою народнôсть, за свободу та за то що бувъ муромъ для цѣлои Европы. Самижь Ляхи спокôйно проживали за нашими плечима, коли намъ приходилось здержувати цѣлу повѣнь азіятскихъ наѣздникôвъ.

Американьскй Поляки зложили міліоны доларôвъ на польскій народній цѣли. Такій малесенькій народецъ, якъ Словаки, и тй тысячѣ выслали до каю на спомогу своємъ братямъ.

Русины! Намъ не вôльно остати по заду! Намъ такожь треба зложити тысячѣ на помôчь вôтчинѣ. Не центовыхъ офѣръ намъ потреба! На таку цѣль потреба щедрыхъ жертвъ! Не з'убожѣємо, коли дамо и по талярови и по кôлька. Орґанізацій, парохій, кождый зъ насъ складаймо и збираймо! При кождôй нагодѣ! На бôкъ усьо! Нашимъ кличемъ вôдъ теперь най буде:

Жертвуймо на рускій боевый фондъ у старôмъ краю!

Н. Струтиньскій.

Жертвы просимо посылати чекомъ або мониордеромъ, на котрôмъ выписуйте имя A. Sharshon, (Shamokin, Pa.) а той чекъ чи мониордеръ посылайте на адресу: Rev. J. Velyhorsky, 25 Chesnut st., Yonkers, N. Y.

Листъ изъ Старого краю

Польська шляхта при помочи правительства тероризує руський нарід.

Я вже згадував, що Поляки роблять усї заходи, аби новий виборчий закон не нарушив їх „стану посїданя" в Галичині, т. є. аби й надаї послами руського народу могли бути вибирані польські дідичі.

Ті заходи Поляків, особливо польської шляхти, для вкороченя виборчого права супротив Русинів в користь теперішних польських верховодів у Галичині, зустріли ся з незвичайним опором руської людности. По цілій Східній Галичині зароїло ся від зборів, на яких нарід грімко заявляв свою волю, домагаючи ся, аби австрійське правительство при уkладаню нового виборчого закона трактувало його на рівні з иншими народами Австрії та аби новий закон не віддавав руський нарід у Галичині під панованє польської шляхти, як се було доси. Такі збори відбували ся всюди, не лише по містах та місточках, але й по селах, так що сьміло можна сказати, що ніколи не було ще між руським народом у Галичині такого живого вічевого руху, як тепер.

Не треба додавати, що всі ті збори відбули ся як найстрогійше леґально, в рамах закона, а коли ще взяти під увагу, що почин до таких зборів дало само правительство, бо-ж воно обіцяло в парляменті устами президента міністрів Ґавча внести проект виборчого закона на основі загального, безпосередного, рівного і тайного права голосованя, — то справді годі прийдумати, чому правительство мало б тому вічевому рухови противити ся. А одначе Східній Галичині грозить тепер военний стан, неначе б у нас ішла боротьба не за обіцяну правительством виборчу реформу, тільки за переміну істнуючого ладу.

Чому-ж се так? Тому, бо польська шляхта хоче, аби руський нарід не мав змоги вноминати ся о рівність для себе супроти виборчого права і щоби таким чином виборче право не нарушило польсько шляхотського стану посїданя. Зовсїм законний вічевий рух руського народу за виборчою реформою у Відні перед правительством і цісарем представлено як якийсь бунт, який має на цїли здїйснити анархістичні та комуністичні прінціпи і на тїй підставі польсько-шляхотське правительство Галичини домагало ся в Відни заведеня военного стану в Східній Галичині.

Для приміру, як польські дідичі інформують у „високих сферах" про теперішній вічевий рух, наведу слова польського посла Ґневоша, сказані ним іноді на цїсарськім балю. Коли цїсар, який на таких балях з кождим гостем розмовляє кількома словами, звернув ся до Ґневоша з питанем, звідки він, той відповів: „З Галичини. Маємо велику аґітацію за виборчою реформою, але в цїлою є не так виборча реформа, як поділ панських ґрунтів на комуністичній підставі". Гей, гей, колиб то вже раз дожити того часу, коли руський хлоп стане на стільки сьвідомий, що справді візьметь ся до розділу панської землі... Але на разї до того ще не близько і слова Ґневоша є не ствердженем правди, тільки підлим очерненем теперішнього вічевого руху, аби спровадити на руський нарід военний стан.

Але вертаймо до річи. Недавно демократичні ґазети рознесли звістку, що сам галицький намістник ґр. Потоцкий їздив до Відня, аби виєднати дозвіл на военний стан в Галичині. Правда, виєднати се йому на разї не вдало ся, але що його подорож до Відня не була без успіху, видно з його слів, сказаних оноді до війтів Бобрецького повіта, куди намістник виїздив, аби наочно переконати ся, чи не ділять хлопи панської землї на комуністичній підставі. Намісгник говорив до війтів: „Я був у найяснійшого монарха і за його дозволом можу в разї неспокоїв ужити таких способів, що навіть згадувати їх тепер не хочу".

Зразу руським зборам не робили власти ніяких перешкод, але чим раз далї, почато що-раз більше заборонювати віча і тепер нема мабуть у Східній Галичині повіта, в якім не були-б заказані публичні збори, так, що аґітація за виборчою реформою мусить бути тепер ведена тільки при помочи довірочних зборів

тай і на ті впадае дуже часто жандармерія, напастуючи спокійних людий.

Не дармуе також польська праса вшехпольського напрямку, тільки що дня приносить що-раз грізнійші гісти з ріжних далеких закутків Галичини про приготованя до бунту, до „різні Ляхів і Жидів". І так перед Йорданом „Słowo polskie" вдарило в трівогу, що хлопи в Надвірнаньскім повіті збирають ся на самий Йордан вирізати всіх „Ляхів і Жидів". Різні вправді не було і навіть те саме „Słowo polskie" помістило телеграму, що в Надвірні Йордан минув спокійно, але за те старосто, покликуючи ся на поголоски про різню, мало добру нагоду зробити прислугу польській шляхті і заборонити всякі збори в повіті, а також спровадити до повіту війско, яке вже й мало нагоду показати свою хоробрість у боротьбі з безборонними хлопами.

Па 21. с. м. були скликані селянські збори в Тарнавици лісній, надвірнянського повіту, але староста заборонив їх. Не знаючи про заборону, люди в числі кількох тисяч все таки зійшли ся і довідавши ся на місци про заборону, устроїли довірочні збори за запрошенями. Тимчасом у селї появили ся жандарми і війско і почали розганяти спокійний нарід, а що кількатисячній товпі неможливо на команду в одну хвилю розійти ся, офіцир казав війську ужити баґнетів. Ранено кільканайцять селян, майже всіх із заду, значить, вони не ставили військови опору, тільки розбігали ся перед ним, а воно ... їх у погони. І так замість різні „Ляхів і Жидів" руськими хлопами, відбула ся різня невинних селян цісарським військом.

Се ще тільки початок, а що буде далі? На разї по цілім краю заборонюють збори, а що буде, коли кожді довірочні збори жандарми, чи може й війско, зачнуть розганяти баґнетами.

Руські „князї церкви".

Львівський митрополит ґр. Шептицький, перемишльський епископ Чехович і станіславівський епископ Хомишин видали разом посланіє до підданого собі духовенства в справі сьвященичої солідарности. В посланію „князї церкви" взивають сьвящеників, аби вони були солідарні не тільки в церковній, але також і в публичній діяльности, т. є. в політиці і т. п. Посланіе кладе натиск на виборчу реформу, а саме на те, що сьвященики повинні уважати, аби з тої реформи не скористали „противники Христа", за яких епископи уважають соціялістів, і не відьвели нарід від Христа. Се посланіе є зазивом епископів до духовенства, — зазивом, що правда, дуже обережним, — заложити окрему політичну орґанізацію, бо-ж лише в той спосіб можна буде проявити солідарність у політичнім житю. І було-б добре, коли б духовенство послухало своїх настоятелів і заложило вже раз собі клерикальну партію. До того швидше чи пізнійше прийти мусить, а чим швидше се станеть ся, тим швидше прояснять ся ті темні і запутані партійні відносини між Русинами в Галичині.

Руська депутація

була онодї у цісаря, аби в справі виборчої реформи не покривджено руського народа. Депутація складала ся з усіх трьох „князів руської церкви" і послів Короля та Романчука; промовляв до цісаря ґр. Шептицький. Найперше годить ся звернути увагу на факт, що більшість депутації і її провідник, се духовні достойники, які доси займали ся тільки церковними справами, — знак, що на галицькій Руси все ще не перевів ся старосьвітський звичай уважати „князїв церкви" також політичними провідниками народу. Митрополит у своїй промові заявив, що „руський нарід дізнав від цісаря стільки добродійств" і просив його не забувати за руський нарід і при виборчій реформі, а цісар відповів, аби Русини заховували ся спокійно і жили в згоді з Поляками, а при виборчій реформі будуть уже й вони gebuehrend (як їм належить ся) узгляднені. На цілу сю комедію скажемо тільки, що коли нова виборча реформа буде таким самим добродійством для Русинів, як усі ті добродійства цісаря, про які згадував у своїй промові Шептицький, то шкода було гроший на дорогу до Відня...

25. січня 1906. М. Л.

Чи буде страйкъ?

Посля найновѣйшихъ вѣстей зъ околиць твердого и мягкого вугля — страйкъ вугляныхъ робôтниковъ выбухне майже напевно 1-го Цвѣтня с. р. Обѣ стороны: робôтники и компаністы заходять ся теперь живо коло того, щобъ бути готовыми до страйку и могчи перетримати страйкъ. Делеґаты вугляныхъ орґанізанізацій юнійныхъ, зôбраніи на конвенціи въ Індіянополісъ, Інд., нараджували ся надъ способами збôльшеня страйковои касы. Обчислено, що потреба зôбрати на случай страйку на страйковый фондъ $5,000.000. На се е вже зôбраныхъ $2.679.000 въ касахъ поодинокихъ вугляныхъ дистриктôвъ а въ головнôй касѣ $500.000. Юнія числить теперь 394,000 членôвъ, и обчислено, що если наложить ся еще на кождого члена юніи $1.00 тыжнево страйкового податку, то въ протягу вôсьмохъ тыжнѣвъ, до хвилѣ выбуху страйковои войны, збере ся еще $3,152.000. Зарядъ юніи числить ся однакъ зъ тимъ, що не всѣ юнійнӣ робôтники заплатять свою пайку на страйковый фондъ въ формѣ того страйкового податку, и тому приймають въ рахунокъ лише $2,500.000 — якӣ напевно прийдуть зô страйкового податку. Та сума разомъ зъ попередными дасть вже $5, 679.000 — и зъ тою сумою, думають юнійнӣ делеґаты, зôбранӣ недавно тому на своѣй конвенціи въ Індіянополісъ — можна буде вже розпочати страйкъ и перетривати його.

Коли робôтники заходять ся такъ, щобъ бути готовыми до страйку, вуглянӣ компаністы также не закладають рукъ до кишенѣ. Вже наперед, въ протягу послѣдныхъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ збирали вони по складахъ множество резервового вугля а особливо въ схôднôй Пенсилвенії, въ околицяхъ твердого вугля, зôбрали того вугля на протягъ найменше якихъ чотыри мѣсяцѣвъ, щобъ на случай страйку обслужити своихъ костумерôвъ и могли безъ перервы доставляти вугле де законтрактувались на доставу його. Крôмъ точо правительство Спол. Державъ обѣцяло вôддати имъ ще 4 компанѣй специяльно вышколеныхъ до страйку полісменôвъ (не выймаючи и вôйска — котре все буде готове прийти въ помôчъ вуглянымъ маґнатамъ) — и тӣ полісмены мають дбати о те, щобы скебы могли спокôйно ломати страйки и тимъ змусити страйкарôвъ до капітуляціи.

Боротьба, якъ показуесь, буде дуже остра и завзята и якъ сподѣють ся, буде се найбôльшій и найзавзятшій страйкъ якого коли бачили Сполученӣ Державы. Въ страйку возьме участь до 500.000 робôтниковъ, ... буде на державы: Пенсилвенія (230.000 страйкарôвъ), В. Варджінія (30.000 стр.), Огайо (38.000 стр.), Индіяна (17.000 стр.), Иллінойсъ (60.000 стр.), Мішиґанъ (30.000 стр.), Айова (16.000 стр.) а въ иншихъ державахъ до 60.000 страйкарôвъ.

Въ не абы якôмъ глупôмъ положеню находять ся теперь вуглянӣ бароны державъ Индіяна и Иллінойсъ. Вони з'обовязали ся недавно передъ юнійными робôтниками, що будуть самӣ стягати своимъ робôтникамъ при выплатѣ всѣ юнійнӣ оплаты и зôбранӣ грошѣ вôдсылати впростъ до Юніи. Теперь прийдесь имъ самымъ стягати вôдъ робôтниковъ по одному долярови тыжнево на фондъ страйкарôвъ и тӣ грошѣ передавати Юніи...

Що дѣе ся въ въ Росіи?

Помимо страшныхъ жертвъ, якӣ понесла російска суспôльность въ минувшôмъ мѣсяцю — въ часѣ своихъ розпучливыхъ революційныхъ з'усиль въ Москвѣ, Петербурзѣ, въ землях надбалтицкихъ и въ Королевствѣ Польскôмъ, на Литвѣ, Украинѣ, Кавказѣ и на далекôмъ Сибѣрѣ; помимо пролитя цѣлыхъ струй кровы ея героѣвъ, борцѣвъ за свободу и волю, и тисячныхъ арештованъ, якимъ пôдпадавъ кождый, що хочь въ чѣмъ небудь выдавъ ся небезпечнымъ роззвѣреному урядови, жадному власти и дрожачому на саму думку, що народъ, добившись своихъ правъ — зажадавбы сейчасъ вôдъ него рахунку зъ його правлѣня краемъ, — помимо того всего революціи урядови не удалось здусити. Вона жие дальше и лише на хвилинку здержалась, щобы вôддихнути — розглянувшись въ ситуаціи, дальше повести борбу. И та борба вже почалась. Змѣнилась лише тактика. Замѣсть масовыхъ нападôвъ, введено борбу на поединку. Розпочалась доба терору. Вже не „вѣрнопôдданче", пяне вôйско е цѣлею нападôвъ російскихъ революційныхъ таборôвъ — а саме тӣ „вершки", що стоять поза вôйскомъ и лише высилають те вôйско, щобъ воно розправлялось зъ революціонерами. И день за днемъ розходять ся вѣсти — то зъ сего мѣста, то зъ того, то зъ сеи ґуберніи, то зъ другои, що той а той ґенералъ, той а той ґубернаторъ, той шефъ жандармеріи и поліціи згинули зъ руки якогось революціонера. Запанувала загальна думка, що револьверъ и бомба — се найвôдповѣднѣйше оружіе на представниковъ и оборонцѣвъ старого державного „порядку" та „непобѣдимои" Росіи.

Про станъ умôвъ мѣжь сѣльскимъ населенемъ свѣдчать знова найлѣпше безнастаннӣ напады мужицкихъ громадъ на паньскӣ дворы — и оживленӣ розмовы по селахъ о подѣлѣ паньскихъ земель мѣжь мужикôвъ. Недавно явивша ся передъ царемъ депутація маршалкôвъ шляхты заявила, що зъ весною напевно сподѣватись треба ще сильнѣйшихъ и бôльшь кровавыхъ, якъ дотеперь, мужицкихъ забурень. И при тôмъ ствердила, що нѣхто не може теперь знайти мѣжь селяньскимъ населенемъ якого небудь послуху, бо все опанували революціонеры, и селяне лише ихъ слухають и лише имъ вѣрять и за всю свою кужду и за всѣ свои кривды обвинувачують урядъ.

Щожь до стану торговлѣ и промыслу въ теперѣшнôй хвилѣ въ Росіи — то його такъ характеризуе петербурскій кореспондентъ вѣденьского „Fremdenblatt у", офіціяльного орґану австро-угорского міністерства справъ заграничныхъ. Росія стоить надъ пропастею банкроцтва. Торговля и промыслъ найшлись въ такôмъ критичнôмъ положеню, якъ ще нѣколи передше. Помимо, що страйки скôнчились — бôльша половина фабрикъ замкнена. Розпука огортае найбôльшӣ торговельнӣ домы. Фабрикантамъ вôдмавляють за границею кредиту и дають товары лише за готôвку. Мѣжь дѣдичами по селахъ вôдносины фінансовӣ счинили правдивый хаосъ. Мужики не хотять приймати паперовыхъ грошей, черезъ що золото пошло въ цѣнѣ незвычайно въ гору. За 1 рубля въ золотѣ, платять 2 рублѣ и 17 коп. паперами. До тогожь справа новои пожички за границею стоить дуже лихо. Въ Берлінѣ, нѣмецка спôлка банкерôвъ таки вже вôдмовила пожичку, а въ Парижи и Лондонѣ торгъ ще тягнеть ся, та нема великои надѣѣ, щобъ пожичку набуто. Въ Новôмъ Йорку за то, удалось зôбрати ледво 5 міл. долярôвъ на пожичку для Росіи.

Збірка на Р. У. П.

Westchester, N. Y. Забавляла ся нас мала громадка Русинів на Рождество Христове в домі одного Русина в Вестчестер і оден з гостей візвав присутних щоби кождий скілько хто може, дав що на Революційну Українську Партію. І зібрали $4.80. Іван Олійник, Микола Кашиньский, Андрій Соляк і Василь Яхніцкий дали по 1.00, М. Морозовска 50 цент., а решта по пару центів зложили ся другі. Та нема то вже у нас забави, щоби не найшов сяхоч оден хрунь. Та й у нас зараз такий знайшов ся. Як той хрунь тільки почув, що то мае бути складка на революційну партію, то хоч як тягнуло його на діл — то таки шарпнув ся і підскочив аж на три цалї високо і давай кричати: не дам, не дам ні цента і ви гості нічого не давайте, — що нас якась там революція обходить, як би на церкву, то дам 100 дол. а на революцію ні цента! Та от знайшов ся між нами оден, що й на церкву почав збирати складку — та наш хрунь, що так відгрожував ся 100 долярами гримнув аж 10 цнт. на тарілку, та так сильно, що аж на цілу хату наробив бренькоту. Таких то хрунів ми маемо більше. Дасть кводра на церкву, та хотів би, щоби його сьвященик ажь під суфіт величав.

І. О.

ВИКАЗ ЖЕРТВ на „Народний Фонд" в Америцї.

Сейр, Па.

1) На хрестинах у Гр. Ковалевича зложили гості на руки Івана Стеца такі датки: Гр. Ковалевич $1.; по 25 ц.: Яків Стрійвус, Семен Машляний, Николай Баль, Юрко Машляний, Стефан Купій, Лука Матус, Матій Семенюк; по 15 цнт.: Ігн. Цап, по 10 цнт.: Іван Подолиньский, Іван Стец.

Всім жертводателям Спаси Біг а новонародженому многая літа: щоби виріс на потіху своїм родичам і славу України-Руси.

J 29 *...астник.*

Пітсбург, Па.

2) На весілю Ілії Кульчицкого Васковича і Іосифи Балицкої по патріотичній промові І. Костюка, Теодора Ґута і Якова Кульчицкого-Цмайла, зложили честні гості $7.70.

Многая літа молодятам, честь і щира подяка гостям і колекторам!

Джерзі Сити, Н. Дж.

3) С. Ядловский прислав $1.00 на Боевий Фонд в Галичині за загальне і рівне право голосованя. Vivat sequens!

о. Іван Велигорский, секретар.
25 Chestnut Str., Yonkers, N. Y.

ДИВНА ВЫПРАВА.

Выправы якои доси ще не було пôдôймуть ся двѣста лѣкарôвъ. Цѣлею ихъ е дослѣдити причины и вынайти способъ лѣченя морскои хоробы. Лѣкарѣ тӣ выберуть ся въ далеку дорогу, щобы могли самӣ дôстати сю слабôсть и щобы могли самӣ на собѣ выпробувати рôжнӣ лѣки. Дѣлане кождого лѣку буде докладно записуване и предложене лѣкарскому кружкови до дальшого рослѣду. Подивляемо такій чинъ и надѣемо ся, що буде мати успѣхъ. Минулого року можна було читати въ часописяхъ кôлька дописей вôдъ краянôвъ, котрӣ твердили, що въ дорозѣ черезъ море захоронило ихъ вôдъ морскои хоробы Трінера Лѣчниче Вино и поручали краянамъ, щобы — коли выбирають ся въ дорогу черезъ море, взяли зъ собою запасъ сего вина. Се доказуе, що Трінера Вино е недостижимымъ средствомъ въ хоробахъ жолудка и нервôвъ, бо скрѣпляе орґаны травленя и змушуе ихъ до дѣяльности. Въ наслѣдокъ того, кожда страва принята до жолудка, е сейчасъ перетравлена а жилы наповняють ся чистою, здоровою кровью. У всѣхъ недугахъ жолудка, крови и кишокъ Трінера Горке Вино е найлѣпшимъ лѣкомъ.

На продажь у всѣхъ аптикахъ:

Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Всім інтересованим подаю до відомости, що моя теперішна адреса есть така:

Rev. J. Velyhorsky
25 Chesnut Str.
Yonkers, N. Y.

о. Ів. Велигорский.

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касієръ { АЛЕК. ШАРШОНЪ, 624 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Заст. предсѣдателя .... С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря .... Иос. Кульчицкій BALTIMORE, Md.

Заст. касієра .... А. Янковичъ MC ADOO, PA.

Радні:

А. Балевскій .... St. Louis, Mo.
А. Семаницкій .... Trauger, Pa.
К. Кобанъ .... Olyphant, Pa.
Ал. Сорока .... Plymouth, Pa.
Иванъ Парилакъ .... Terryville, Conn.
Ив. Сенько .... Jessup, Pa.

Ихъ заступники:

Ив. Посипанко .... Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій .... Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

Ѳ. А. Улицкій .... Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій .... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ .... Mt. Carmel, Pa.

Головный организаторъ:

І. Н. Подгорецкій Box 543, South Fork, Pa

Вступайте до Союза!

„Союзъ" — одинока руско народна организація въ Америцѣ.

Принимае членôвъ вôдъ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне после лѣтъ.

Мѣсячне вôдъ 25 до 70 центôвъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $600.00,
Посмертне за жѣнку $300.00,
Посмертне за дѣти вôдъ 15.00 до $300.00.

Въ разѣ утраты: а) обохъ очей нôгъ або рукъ $600.00,
б) одной руки або ноги $200.00,
в) одного ока $100.00,

Єсли отецъ родины въ шпиталь божевôльныхъ, Союзъ платить що року родинѣ $100.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись такожь до братства, яке належить до Союза.

Важне для И. Н. Секретарѣвъ Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разъ на все, що всѣ грошѣ належачѣ до касы Р. Н. Союза посылае ся такъ: на money-order-ахъ або чекахъ выписуе ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписанѣ money-order вже не посылае ся до Головн. Касієра, але вразъ зъ выказами до Голов. Секретара. Головный секретарь опосля вôдсылае ихъ до Голов. Касієра.

С. Ядловскій,
Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

ГНАТЪ РИДЖИКЪ,

членъ Р. Н. Союза, вôд. 55 Carnegie, Pa., упоковъ ся 1. Лютого б. р. Небощикъ походивъ з Галичины, села Блѣхнарка, пов. Горлицѣ.

жена Михаила, члена Р. Н. Союза, вôдд. 5 Mt. Carmel, Pa., упокоила ся 25. Сѣчня б. р.

Вѣчная память!

Ч. 745. КВИТЪ $150.00

на сто пятьдесять доларôвъ, котрі п. Єва Матяшъ, опѣкунка єи доньки Анны, отримала яко часть сиротску зъ посмертной запомоги по бл. п. Павлѣ Матяшъ, зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mahanoy Plane, Pa.
Єва Матяшъ.

Свѣдки: Гаврило Сопко,
Юліянъ Муха,
Петро Горватъ,
Василь Радь,
Стефанъ Гричишинъ.

Печатка бр. св. Илія и вôддѣлу 28 Р. Н. Союза.

Ч. 746. КВИТЪ $150.00

на сто пятьдесятъ доларôвъ, котрі п. Марія Матяшъ замужна Гогоръ отримала яко посмертне по єи батькови бл. п. Павлѣ Матяшъ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mahanoy Plane, Pa.
Марія Матяшъ.

Свѣдки: Гаврило Сопко,
Юліянъ Муха,
Василь Радь,
Петро Горватъ,
Стефанъ Гричишинъ.

Печатка бр. св. Илія и вôддѣлу 28 Р. Н. Союза.

Ч. 750. КВИТЪ $100.00

на сто доларôвъ, котрі п. Иванъ Прегонь отримавъ яко надзвычайну запомогу для утримания родины, зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Providence, R. I., Febr. 3, 1906.
Иванъ Прегонь.

Свѣдки { Василь Кардашъ, Иванъ Глива,
Михайло Борисъ, предсѣд.,
Никола Стельмахъ, секрет.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. пророка Илія въ Mahanoy Plane, Pa., вôдд. Союза 28, буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Февруарю 1906 безъ вступного.

Ст. Гричишинъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. АА. Петра и Павла въ Glen Lyon, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 27, буде принимати въ мѣсяцю Февруарю 1906 новыхъ членôвъ за половину вступного.

Микита Сѣйчакъ, предсѣд.,
Лешко Фрицко, секретарь
Дянько Гарбера, касієръ.

ОГОЛОШЕНЄ.

Брацтво св. Йоана Крестителя, в. 96 Р. Н. Союза, в Пітсбурґу, повідомляє всіх членів, що в наслідок ухвали мітінґу з дня 28 Януара с. р. кождий член має безуслівно явити ся і бути присутним на мітінґу дня 25 Февруара в гали під 127 McKean улиці, Савт Сайд. На мітінґу мають поставовити ся дуже важні рішеня для розвою брацтва, похорон, убраня і т. д.

Котрий з братів не появить ся без достаточної причини, буде караний після статутів.

Уряд брацтва:
Иван Баган, предсідатель,
Петро Лепак, касієр,
Ізидор Костюк, секретар.

ОГОЛОШЕНЄ.

Брацтво Р. Н. Союза въ Beaverdale, Pa., ч. 126 выбрало на своємъ послѣднôмъ мітингу рочнôмъ слѣдуючій урядъ: Предсѣдатель, Михаилъ Сливка; заст. предсѣдателя, Стефанъ Заяць; Олекса Рѣчель, секретарь; Иванъ Валентикъ, записникъ; Юрко Кучала, касієръ; Августъ Буковиньскій, дозорця касы; Петро Качмарь, дозорця хорыхъ Loydale, Pa.; Петро Ковальскій, дозорця хорыхъ, Beaverdale, Pa.; Иванъ Жакъ, послапецъ.

Мѣсячні мітинги вôдбуваютъ ся в першой Недѣлѣ кождого мѣсяця.

Олекса Рѣчель, секретарь.

ПОДЯКА.

Дякую сердечно урядникамъ Р. Н. Союза и цѣлому Р. Н. Союзови за выплачене менѣ надзвычайной запомогѣ въ сумѣ $100 для моеи родины на утримане. Раджу всѣмъ Русинамъ въ Америцѣ, абы приступали до Р. Н. Союза, бо нѣхто незнае що его чекае, такъ якъ мене постигло нещастє и лежу хорый вôдъ 13. Августа 1906 тай ще Богъ зна, коли буду мôгъ працювати а може и нѣколи, бо на ноги немогу стати. Братя Русины ще разъ кличу: ставайте пôдъ прапоръ Р. Н. Союза а въ нещастю маете помôчь тай ваша родина.

Providence, R. I.
Иванъ Прегонъ.

Вечерок
з Аматорским Представленем

устроює читальня „Просьвіти" в Філадельфії, Па.

дня 17-го Лютого с. р.

в Grand American Hall 622-4 So. 4th St.

Програма Вечерка:

Від пів до семої до 9 ої год. танці; о 9-тій будуть виголошені декламациі, відтак відограєсь комедію в одним акті „Сатана в бочці" а опісля хор мужеский відсьпіває руско-народний гимн; по скінченю сего знов танці.

На сю забаву запрашаємо всіх філаделфійских Русинів, де зможуть бачити перше тут руске представлене, рівнож набавитесь до волі.

Вступ: мущина з женщиною 25 цнт.; женщина сама 10 цнт. За добру забаву ручить

Комітет
Пет. Росолович,
Ан. Безпалько.

Позір!

В McKeesport, Pa. товариство „Запорожска Січ" устроює БАЛЬ найгарнійший дня 17-го Февруара 1906 р. в Суботу в Німецкій Гали на White St., McKeesport, Pa.

Ми, Січовики запрашаємо П. П. з Мекіспорт, Па. і околиці на наш перший баль, на котрім буде гарна музика, солодкі і гіркі напитки, смачна закуска, за що ручимо своим січовим. Січові, самі хлопці молодці а і з батьком кошовим будемо при услузі всім прибувшим честним гостям. Хто з чесних Русинів прибуде на наш баль то певно не пожалує, бо такого балю ще ніхто не було. Просимо на баль! Дохід на нашу церков св. Йоана Хрестителя.

Тикет для мужчин 50 цнт., для поодиноких жінок або дівчат 25 ц.

Т. Каськів, П. Сова.

Великій Баль.

Братство св. Василія Великого ч. 19. Р. Н. Союза въ Priceburg, Pa., устроюе дня 17-го Лютого 1906 въ Олифантѣ въ Руской Школьной Гали ВЕЛИКІЙ БАЛЬ. Запрашаемо всѣхъ чесныхъ Русинôвъ и Русинокъ зъ околицѣ Олифанту и Прайсбурга, щобы не забули прийти забавити ся. Вступъ до галѣ задармо. Такожь прошу не забути о доброй нагодѣ, що братство св. Василія буде принимати на Балю новыхъ членôвъ безъ вступного. Дорогі Русины, котрі не належите нѣгде, прийдѣть на Баль, а приступите до братства и до Р. Н. Союза, бо не все така нагода трафляе ся.

Стефанъ Сисакъ, секретарь.

Де есть?

Хто хоче шукати своихъ приятелôвъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене наперед.

Де есть?

Текля Голембовска, приѣхавши з краю до Америки попукує за своимъ мужомъ, **Иваномъ Голембовскимъ**, лѣтъ около 40, волося ясне блондъ, кучераве, родомъ зъ пôдъ Станиславова, котрый 5 лѣтъ тому вôдъ нее вôдъѣхавъ. Хтобы знавъ що о нѣмъ, або вôнъ самъ, зволить ласкаво написати на адресу:

6-7 Tekla Golembiowska,
140 Norfolk St., New York, N.Y.

Де есть?

Федько Конуръ, родомъ зъ Роздѣля, повѣту Горлицкого въ Галичинѣ. Мае знаходити ся коло Пасейку. Єсли о нѣмъ дехто знае, або и вôнъ самъ, най напише на адресу: Harry Borsuk, Pricedale, Pa.

Де есть?

Иванъ Черкасъ. Приѣхавъ до Америки передъ трома роками. Повиненъ бы бути десь в околицѣ Buffalo, N. Y. Єслибъ хто про него що знавъ, або и вôнъ самъ, нехай повѣдомить його брата, що приѣхавъ 1. Февруара до Америки на адресу: Bartko Czerkas,

7-10 Northampton, Pa.

ШУКАЄ РОБОТИ

інтелігентний чоловік з Галичини, літ 28, пише гарно, може занати місце в сторі чи в бучерні чи в салоні. Уміє по руски і польски так само добре знає рахунки. Хто би міг дати єму роботу, нехай напише на адресу:

Chemicz I. Northampton, Pa.

ПОШУКУЮ МІСЦЯ

яко дяко-учитель. Маю добрий голос, знаю добре устав церковний і хоральний сьпів. Єсьм самотний. Хто би потребував такого чоловіка, прошу писати на адресу:

Peter Parnicky,
Box 112, Peckville, Pa.

ХОЧУ ОЖЕНИТИ СЯ

зъ чесною, рускою дѣвчиною вôдъ 16—18 лѣтъ. Маєтку не жадаю. Я самъ родомъ зъ Козачôвки, зъ повѣту Борщôвского въ сходнôй Галичинѣ. Маю лѣтъ 22, роблю въ майнахъ вôдъ чотирохъ лѣтъ и теперь есьмъ тимберъ-босомъ. Платнѣ побираю $3.75 денно за 8 год. працѣ. Котра зъ дѣвчатъ хотѣла бы за мене выйти, то нехай зволить прислати свою фотографію, а я на жадане пôшлю свою.

P. Rawluk,
Canmore, Alta. Canada.

— РУСИН з Східної Галичини, літ 25, машиніст, зі сталою роботою, шукає дівчини рускої, від 18 до 22 літ, котра схотіла би вийти за него замуж, має уміти писати, читатати і говорити трохи по англійски. Котра з дівчат схотіла би вийти за него, нехай зволить написати на адресу:

Joseph Suzanski,
392 a Lagauchitiere Str.,
Montreal, Canada.

(На жадане вышлю свою фотографію).

Дописи.

Зъ Beaver Lake, Alta.

Мы, Русины, розкинені по канадійскихъ фармахъ, не маемо анѣ читалень, анѣ рускихъ школъ. Дуже то сумно, що Русины не маютъ того, що маютъ другі народности. Намъ конче потрѣбно школъ, и школы тутъ мусятъ бути руско-англійскими. Въ нихъ мусятъ навчати, якъ рускои, такъ и англійскои мовы. Руску мову нашихъ дѣтей треба учити, щобы вони не забули свою народнôсть, бо коли нашѣ дѣти не будуть знати материнои мовы, вони забудуть на свою народнôсть, вони будуть одпадати вôдъ свого народа, и Русь прийде до упадку. Русины тогдѣ нѣколи не займуть такого становища, яке маютъ другі націи; вони будуть въ Америцѣ лише „грінорами" та робучою худобою.

Але не менше потрѣбно намъ учити въ школахъ англійскои мовы; бо безъ англійскои мовы чоловѣкъ въ Америцѣ, якъ дитина. Коли вôнъ не знати ме говорити, читати и писати по англійски, его скрôзь, на кождôмъ кроцѣ будуть ошукувати и здирати. Часто трафляе ся чоловѣкови купити яку машину, або лотъ на сплату. Дадуть ему подписати якісь „нотъ", вôнъ пôдпише, але не знае, що въ нѣмъ написано. А потôмъ тôлько плати та плати. А не заплатишь, то продадуть тобѣ остатню худобу и зроблять жебракомъ.

Отъ черезъ тото намъ потрѣбні руско-англійскі школы. Правда, намъ бракъ рускихъ учителѣвъ, але мы мусимо самі о тôмъ постарати ся, бо нѣхто иншій для насъ о те не постараетъ ся. Котрый зъ насъ умѣе читати и писати по руски, най иде до англійскои школы и навчить ся англійскои мовы, а потôмъ вôнъ мôгъ бы заняти ся учительскою наукою и мавъ бы за се добру платню. Але вже бы было добре, якъ бы декотрі зъ насъ, що вмѣютъ читати и писати и по руска и по англійски, взяли ся научати другихъ тому. Отже въ той способъ просвѣта межъ нами хочь поволи ширилась бы, а тамъ далѣ вже видно булобъ, що робити.

Менѣ ся справа здаесь дуже важною и булобъ дуже корисно, якъ бы про сю справу высловилось больше людей. Отже, кого та справа интересуе, я прошу бы, щобы вони писали свои думки и погляды до газеты „Свободы". А певно, що въ той способъ мы щось доброго обмѣркуемъ.

Николай Гавинчукъ.

Зъ Buffalo, N. Y.

Вечеромъ 20. Сѣчня ишовъ оденъ чоловѣкъ зъ роботы и упавъ на стритѣ, а по кôлькохъ хвилинахъ вôддавъ Богови душу. И нѣхто зъ присутныхъ не мôгъ вказати покôйникови, звôдки той чоловѣкъ. Выгладав вôнъ такъ на якого „гонгера", лѣтъ ему було правдоподобно, близько 45; певно полишилъ по собѣ жену и дѣты. Оттаке наше житя тутъ въ Америцѣ, братя! Ажь сумно робить ся, якъ подумаешь.

Отожь прошу васъ, дорогі братя Русины, вступайте до Р. Н. Союза, бо смерть не чекае, анѣ мѣсця не вибирае, а захопить чоловѣка, коли той и не сподѣвае ся. Насъ тутъ въ Буфало есть досить, а лише кôлькохъ належить до братства св. о. Николая, такъ само и до „Союза". Оденъ мовить, що школа гроша, другій каже, що вертае до краю незадовго, а суть и такі, що ще навѣть смѣютъ ся з насъ, що даемо грошѣ задармо.

Отже ще разъ напоминаю и буду напоминати, щобы вступали нашѣ люде до организацій. Бо-жь многі зъ насъ полишили въ краю жѣнки и дѣты. Не жалуйте, братя Русины центôвъ, и вступайте до „Союза", щобы не прийшлось вамъ каяти ся, коли вже буде за пôзно.

Ив. Філь.

Зъ Lorain, Ohio.

Ще нема и року, якъ почали галицкі Русины замешкувати тутъ, а вже заложили тутъ братство св. Андрея. Урядниками нашого братства суть: Ив. Вознякъ, предсѣдатель и А. Русенко, секретарь. Вони жь були и организаторами братства, за що дай имъ Боже многая и благая лѣта. Належало бъ и другимъ братимъ собѣ зъ того примѣръ, а особливо тамъ Русинамъ, котрі мешкаютъ въ Lorain и въ околицѣ, а не приставуть до организаціи! Бо, певно, невдовзѣ у насъ повстала бы руска парохія. Декотрі вôдмовляють ся тимъ, що вони не на довгій часъ въ Америцѣ и скоро будуть вертати до краю. Коли-бъ такъ и всѣ Русины думали, то, певно, усѣ Русины поробились бы Поляками та Словаками та иньшими, и самого имени руского въ Америцѣ не булобъ чути. Отожь вову васъ, братя Русины, горнѣмось до организаціи, не даваймо робити ся анѣ Поляками анѣ кимъ другимъ, а дбаймо о свою Русь.

М. Галюнко.

З Филаделфії, Па.

Дня 22. Січня филаделфійскі Поляки устроювали велику демонстрацию в роковини кровавої Неділї в Петербурзї. Запрошені гости прибули з поблизких міст: з Рединг, Вилмінґтон, Честер, Кемден і других. В маршу брало участь 60 товариств, 13 з них було уніформованих. Усї військові товариства мали свої банди. Похід вирушив коло 6. години вечером по менших улицях міста а відтак усї товариства злучились разом на головній улици міста Broad і Girard Avenue звідки відтак рушив похід до Academy of Music. До галї прибули майже усї висші урядники міста, ар-

хіепископ Кyан і т. д. Промови мали самі Американці, лиш оден ґраф J. H. Horodesky з Питсбурґа говорив в польскій мові пару мінут. По списаню резолюций вибрано уряд до збираня добровільних жертв, котрі посипали ся в сумі кілька тисяч долярів.

Михайло.

Зъ Лемко̂вщины.

Однои тихои ночи пасли собѣ пастухи конѣ и завважали, що конокрады стерегли, якъ бы украсти пару коней. Пастухи задумали спо̂ймати злодѣѣвъ. Оденъ зъ нихъ принѣсъ соломы и зрыхтувавъ зъ неѣ пастуха; того соломяного чоловѣка во̂нъ положивъ на землю и прикрывъ его сѣракомъ полотнянкою, а самъ сховавъ ся въ терне и чекае. Конокрады прийшли и побачивши, що пастухъ спить, рѣшили такъ, щобы оденъ зъ нихъ стерѣгъ пастуха, а другій по̂шовъ бы одмикати пута коней. Але конокрадо̂въ чекала инакша судьба. Доки оденъ злодѣй стерѣгъ соломяного пастуха а другій пилувавъ пильникомъ пута; пастухъ, котрый сидѣвъ въ тернѣ, вылѣзъ зъ гущавины, по̂дсунувъ ся до одного злодѣя и якъ всмалить его дручкомъ по головѣ, такъ конокрадъ во̂дъ разу ставъ небо̂щикомъ. А пастухъ свиснувъ на свого товариша, забрали свои конѣ и подались домо̂въ. Убитого конокрада похоронили, а про те, якъ що стало ся, до̂знали ся ажъ о пару днѣвъ по̂знѣйше.

Теперѣшный, такъ званый, дѣдичь въ Липинкахъ спродавъ ся зъ лѣсомъ въ Роздѣлю, въ такъ зваио̂мъ Углиска. Той лѣсъ хотѣли було купити Роздѣляне, але панъ спродавъ жидамъ, бо жиды дали ему 40 коронъ на моргу бо̂льше, якъ давали нашй селяне. Купленый лѣсъ, 15 морговъ, жиды мають вырубати въ плѣнъ въ протязѣ 6 лѣтъ. Роботу вже роспочали. Рубають люде зъ Роздѣля и Липинокъ. Хто хоче, то може заробити собѣ и на выдатки и на домашнй потребы. У нашо̂мъ краю и то добре, если трафить ся заробити на со̂ль та на нафту, котра коштуе 30 гелеро̂въ кварта.

Зима у насъ була передъ святами дуже остра, а теперь по святахъ троха лекша, бо проспусты часами бувають, лише вѣтры сильнй.

Худоба все еще въ высоко̂й цѣнѣ стоить.

Роздѣле 18-го Сѣчня. А Пыжъ.

Всячина.

„КУЛЬТУРА І СВОБОДА“ В АФРИЦІ.

В німецкім парляменті вела ся недавно довга дебата над надужитями в кольоніях африканьских. Між иньшими наводив посол центра Ерцберґер приклади страшного знущаня над муринами. „Найголовнійшою причиною повстаня муринів — говорив посол Ерцберґер — є запровадженє примусу працї. За 24 днї працї, одержували чорні тілько 24 фениґи. Із за того приходили з нарікапем до місионарів і питали: Що ми учинили, що з нами так обходять ся? Давно почували ся невільниками Арабів, тепер уважають ся невільниками білих. На велику нагану заслугує то, що чорні при роботї закуті в кайдани і що ті кайдани приходить ся носити навіть підчас вічного супочинку. То не культура. — Що стало ся з капітаном Танненберґом, що застрілив якусь муринку враз з дитиною тому, що хоре дитя кричало в ночи і не давало капітанови спати? Так, того злочинця вигнано з армії і засуджено на три роки вязниції, однак признано ему пенсию капітана“.

ВСІХ БЕСІД НА СЬВІТІ

е до 1000, з чого на Европу припадае 53 бесіди. Найбільше народа на сьвіті говорить хіньскою мовою, бо аж 380 міліонів, відтак анґлійскою, 95 міл.; німецкою 68 м., росийскою 56 м., далї по черзї йде між иншими мова французка 50 міл., японьска, іспаньска, італійска, руска 30 міл., турецка, портуґальска, польска 20 міл., мадярска румуньска, ческа 8 і пів міл., сербска, шведска, грецка, болгарска, даньска 2 і пів міл., словіньска і богато бесід инших, дрібних племен.

ЖІНКИ ЯК СУДИІ ПРИСЯГЛІ.

Женщини Нової Зеляндиі внесли до свого правительства жадане о зміну закону в тій ціли, щоби на будучє вибирано і женщини яко присяглих і щоби в случаях, де входять в розправу женщини і діти, було між присяглими найменьше половина женщин.

НЕ ВСЕ ЗОЛОТО, ЩО СЯ СВѢТИТЬ.

Неразъ лучаесь, що людей якихъ знаемо лише здалека поважаемо и любимо бо̂льше якъ тихъ, котрй близько насъ. Чому? — Рѣчь проста. Людей, зъ котрыми живемо близько, докладно знаемо ихъ добрй стороны, але знаемо и ихъ хибы, про хибыжь людей якихъ знаемо лише здалека, знаемъ дуже мало або и зовсѣмъ не маемъ понятя.

ВИСТАВУ ДНЕВНИКІВ

устроїло в Берлинї товариства тамошних друкарских машиністів. Загалом наспіло 6.000 ріжних дневників зі всіх сторін сьвіта, між иншим з Японії, Хін, Індий, Африки, Америки і Австралії. На виставі є кождий, найменьший дневник.

ЧИСЛО ВЯЗНІВ

в тюрмах київскої ґубернії виносить в нинїшну пору 1954 осіб, а іменно: в Бердичеві 336 (в тім 40 женщин), в Звенигородці 113 (7 ж.), в Липовцях 80 (9 ж.), в Чигирині 89 (9 ж.), в Каневі 120 (6 ж.), в Сквирі 155 (9 ж.), в Черкасах 121 (8. ж.), в Радомислі 150 (9 ж.), в Умані 119 (12 ж.), в Васильківцях 121 (12 ж.), в Таращі 80 (16 ж.), в Київі 470. Є се майже самі політичні вязні.

НАЙНОВІЙШИЙ САМОЇЗД.

Найновійшим винаходом в области самоїздів то дрібнесенькі автомобілї, що мають вид черевика і дають ся прикріпити до чобіт з високими холявами. Такий автомобіль вводить ся в рух при помочи мотора із силою 1¼ коня. Довгий він на 15 цалів. Єго чотири колеса мають 8 цалів проміру і є заосмотрені в ґумові обручі. Акумулятори, сполучені з моторами тоненькими дротами, носить ся в поясі. Моторові чоботи важать 16 фунтів і коштують 80 дол. Впрочім про тягар тих чобіт байдуже, бо чоловік, що ними послугує ся, не потрібує зовсім підносити ніг. Винахідником того найновійшого самоїзду є Француз Константіні, що перебув при его помочи вже кількасот кільометрів, а тепер вибирає ся в дорогу з Парижа до Петербурга.

Пѣсня майнера.

Газда въ полѣ сѣє, оре,
Ролю управляє;
Майнеръ бѣдный у копальнѣ
Грошѣ заробляє.

Газда въ полѣ сѣє, оре,
Хлѣба ся надѣє,
Бѣдный майнеръ у копальнѣ
Смерти ся сподѣє.

Якъ го спустять у копальню,
Такъ собѣ думає:
Го̂ркі тотѣ его грошѣ,
Що во̂нъ заробляє.

Дневна шифта, во̂сѣмъ годинъ
Во̂нъ мусить робити,
Очи повнѣ порохами:
Не можь ся дивити.

Майнеръ бѣдный у копальнѣ
Грошѣ заробляє
А за жѣнку и за дѣтей
Во̂нъ все гадку має.

Колибъ менѣ повернути,
Куды я гадаю!
Допоможи, милий Боже,
Святый Миколаю!

Вышовъ майнеръ изъ копальнѣ,
Такъ собѣ думає:
Жѣнка й дѣти въ Старо̂мъ краю
Єго выглядають.

Calgary, Alta., Canada. *Кирило Строменкій.*

Вже вийшов
Календар „Читальнї"
на рік 1906. — Цїна 25 цнт.
Адрес:
CZYTALNIA, Box 353, Scranton, Pa.

— „СВОБОДА" посилає грошѣ до всѣхъ частей свѣта по тôй самôй цѣнѣ, що всякѣ чужѣ агенты. Грошѣ доходить до краю за 12 днѣвъ. Чого волочитись по чужихъ, коли свои могуть васъ такъ само обслужити. Адресуйте:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Цѣкавѣ книжки

* Америка ... 15 ц.
* Ангелъ та пустельникъ и т. и. .. 15 ц.
Борба клясъ и чому робôтники органiзують ся ... 15 ц.
Весела книжочка въ образками ... 30 ц.
* Грѣхи мiлiонерôвъ и т. п. С. 7. .15 ц.
Дещо въ исторiи православнои мiсiи въ Америцѣ ... 10 ц.
Дещо про звѣрята ... 30 ц.
* Двѣ левады и т. п. С. 5 ... 15 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6 ... 15 ц.
Жовнѣръ ... 10 ц.
Журавлѣ ... 15 ц.
* Житє, зарôбки, орґанiзацiи и т. и. въ Спол. Державахъ ... 15 ц.
Зубъ за зубъ ... 10 ц.
* Казки про Жидiв ... 15 ц.
Капiталъ и праця ... 15 ц.
* Книжка Рахункова ... 50 ц.
Календарь ... 25 ц.
Марiя ... 10 ц.
* Наверненый Грѣшникъ ... 20 ц.
Народный рухъ австро-угорскихъ Русинôвъ ... 15 ц.
Образки и загадки ... 10 ц.
Оповѣданя ... 15 ц.
Про вôдступникôвъ вôдъ рос. православiя ... 10 ц.
* Про нутро землѣ ... 25 ц.
Подземнѝ скарбы ... 25 ц.
Покуса ... 10 ц.
Розмова Поляка, зъ Русиномъ ... 10 ц.
Руско англiйскiй словарець ... 20 ц.
* Релiгiйнѝ вѣрованя старинныхъ народôвъ ... 20 ц.
Смерть ... 10 ц.
* Стародавнѝ казки та оповѣданя. . 15 ц.
* Страйкъ ... 20 ц.
Тарасъ Шевченко ... 15 ц.
Тимко Гаврилюкъ ... 15 ц.
* Хто зъ чого жiє ... 15 ц.
* Якѝ то є люде на земли, зъ 20 образками ... 50 ц.

Адресъ:
„SVOBODA" BOX 353, SCRANTON, Pa

Даремнi Фарми!

Хочеш довiдатись про край де уряд дає новим поселенцям найгарнiйшу землю зовсiм даром, про край де 100.000 Русинам тепер добре поводить ся.

Великий Канадийский Пiвнiчний Захiд.

Сли так, то не занедбай пiслати малу суму, бо лишь $1 як рiчну предплату на одиноку руску часопись в Канадi, часопись яка що тижня переповнена фактами про поступ сего краю, особливо мiж Русинами там поселеними.

Канадийский Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

HERMAN BARUCH

Гуртовий Склад і Імпортер
Бриндзї, Солодкого масла
Всякого рода **Сира,**
Росийских Сардинкiв,
Краєвих Оселедцiв.

Товар замовлений почтою сейчас висилає.

Пишiть по блисшi iнформацiї.
240 E. 10th Str., New York.
Telephone 3780 Orchard.

ЖЕЛIЗНИЦЯ ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени вiдходять зi Скрентон в будни днi вiд 1-ої до 6 ої рано що година, а вiд 6 рано до 12 в ночи що 20 мiнут. В Недiлю вiдходить трен вiд 1-ої рано до 7 що година, а вiд 7 рано до 12-ої в ночи що 20 мiнут. Вiд 3.20 до 6.40 пополудни трени ходять що 10 мiнут. До Вилксбері iде трен всего 41 мiнут. А експресовий, що вiдходить зi Скрентон (крiм Недiль) о 6.36, 8.16 i 10.36 рано а 2.16 i 4.36 пополудни iде лиш 33 мiнути. Наши кари iдуть до Нейотъ Парку i Пiттсбург. Ми перевозимо також пакунки.

S. F. WYLY, Jr. traffic manager
Scranton Pa.,

ST. HERMANS BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1882

Выробляє ... бы ... нѝ манилѣ, шапки вôдзнаки, хоругвы, унiформи.
Цѣнникъ и пробки высилає даромъ.
Можете писати до насъ по руски, словацки або польски.
R. H. Morgan, 23 N. Main str., SHENANDOAH, PA

ПРОТИ ОГНЯ,

одинокоий славяньскiй агентъ въ Лакована Кавнтi
JOHN A. KOMARA,
напротивъ словеньского костела,
OLYPHANT, PA.

„ЗОРЯ",

найлѣпшѝ цигаретовѝ паперцѣ изъ старого краю, въ продажи котрыхъ призначено 5 процентъ на Рускiй Народный Фондъ въ Галичинѣ.

Пачка по 2, 3, 5 и 8 центôвъ. Для сторникôвъ 40 процентъ опусту.

Головный складъ у С. Шараневского 507 E. 13th Str., door 5. New York, N. Y.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛIЯНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa
P. O. Box 372.

Его офiсъ въ Scranton, Pa, є на 34 Lackawanna Ave. Але до Скрентонъ приѣзджає тôлько кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскѝ въ повѣтахъ Люзерне и Лякована.

Хто має справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнѝ паперы и повномочiя.

ОДИНОКIЙ РУСКIЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючiй яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшѝ и найтаншѝ напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?

CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенѝ. Также робить книжки для братствъ, церковъ, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантує.

ГАВРIИЛЪ МАЛИНЯКЪ

WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лiкеры найлѣпшого ґатунку.

Брати! замовляйте у свого!

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИЯЛIСТ СЛАБОСТЕЙ ЖIНОЧИХ, ДИТЯЧИХ I ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при породї дiзнають особлившої опiки.

Офiс: 327 N. Shamokin Str. SHAMOKIN PA. — Телефон Nr. 1673

РЕСТАВРАЦIЯ И КАВЯРНЯ TROMETTER'S

(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ каждôмъ часѣ можна дôстати такъ горячѝ якъ и зимнѝ перекуски. Потравы прилагодженѝ на европейскiй способъ, дуже смачно. Услуга солiдна. Окремѝ комнаты для родинъ. Найлучшѝ вина, пива, лiкеры, горѣвки и всѣ можливѝ напитки. Цѣна дуже мала.

Новѝ Книжки!

Тôльки що прийшли зъ краю!

Новый Завѣтъ

Господа Нашого Исуса Христа въ языцѣ церковно словеньскôмъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускiй зъ поясненями; О. А. Бачиньского, за одобренемъ и благословенемъ Митрополита Сторôнъ 992.

Цѣна 4 доляры.

Псалтырь

въ языцѣ церковно словеньскôмъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускiй, зъ поясненями; о. А. Бачиньского; за одобренемъ Митрополита. Сторôнъ 286.

Цѣна 1 дол.

Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.

Замовленя вразъ зъ грôшми посылати на адресу:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Не забудьте прочитати оголошенє яке буде на сѣмъ мѣсци слѣдуючого тыждня.

Воздух, яким вiддихаємо.

Чоловiк може жити кiлька день без їди або води, але без водня мусить умерти в кiлькох мiнутах.

Люди терплять так само з причини браку водня, хотяй вiн вiльний для всїх, як з браку поживи! Чому? Бо если стїни твоїх легких є здоровi, то кров не може втягати в себе водня через делїкатнi стїни воздушних комiрок.

Дра Jean Sirrom Грудна Медицина

робить легки здоровими через те, що лїчить стїнки воздушних комiрок. Є се певний лїк на **Кашель, Простуду, Гей Фiвер, Бронхiтiс,** також лїчить певно тяжшi груднi слабости: **Запалене Легких i Сухоти.**

Єсли терпиш рiвночасно на **Затвердженє** треба уживати Дра JEAN SIRROM'S Жолудкової Медицини разом з Медициною Грудною.

Цїна **1.00 дол.** за фляшку. Шiсть фляшок старанно опакованих посилаємо на який будь адрес по одержаню почтового монi-ордеру на суму **5.00 дол.**

Правдивiсть лїкiв стверджує наш пiдпис на корку

Morris Forst & Co., Pittsburg, Pa.
Одинокi продавцї в Сполучених Державах i Канадi
Дра JEAN SIRROM'S Медицини на Печiнку $1.00 фляшка
Дра JEAN SIRROM'S Медицини на Жолудок $1.00 фляшка.

Вживають їх доктори i шпиталї по цїлiм сьвiтї.

Торговый Дôмъ „АЛЕКСАНДЕРЪ РАПАПОРТЪ"

Затверджена росiйскимъ Урядомъ
Пароплавна Контора въ Одесѣ, въ Росiи
Продає Шифкарты
на найлѣпшiй и найшвидшiй пароплавы
до всѣхъ мѣстъ Сполученыхъ Державъ и Канады.

Люде, що живуть въ Америцѣ а хотѣли бы спровадити свою рôдню изъ Росiи до Спол. Державъ або Канады най пишуть на адресъ:

Одесса, Екатерининская д. № 85
A. Rapoport,
Odessa, Ekaterinenstrasse, 85, Russia.

Посылайте грошѣ черезъ Рускiй Народный Дôмъ и черезъ нашихъ посередникôвъ.

Хто посылає грошѣ до краю просто черезъ Р. Н. Дôмъ, най выпише, що потреба, на карточцѣ понисше:

Имя и назвиско того, кому посылаете грошѣ ...
...
Де мешкає (село або мѣсто) ...
Послѣдна почта ...
Кôлько коронъ ... На се посылаю долярôвъ ...
Назвиско посылаючого ...
Адресъ посылаючого ...

Тоту карточку треба вырѣзати и пôслати разомъ зъ чекомъ або моннордеромъ, выписанымъ на имя A. Sharshon, Shamokin, Pa. на адресу Rev. N. Strutynsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, NJ.

За 10 до 12 днѣвъ грошѣ вже будуть доручене у краю.

Заразомъ подаємо имена посередникôвъ, котрѝ стало посылають грошѣ черезъ Р. Н. Дôмъ.

„Свобода", Scranton, Pa
Юрiй Хилякъ, Olyphant, Pa.
Юрiй Фалатъ, Priceburg, Pa
С. Ядловскiй, Jersey City, N. J.
Ив. Голда, Mt. Carmel, Pa.
Ив. Тарбай, Elmira, N. Y.
Ив. Глова, Shamokin, Pa.
К. Котанчикъ, Shamokin, Pa.
И. Стеткевичь, „
А. Шаршонь, „
Н. Джмеликъ, Smokerun, Pa.
Т. Цѣркотъ, Ansonia, Conn.
Д. Капитула, McAdoo, Pa.
Гр. Ковалевичь, Sayre, Pa.
Ив. Бурштинъ, Buffalo N. Y.
Мих. Кричфалуши, Brownsville Pa.
М. Турокъ, Priceburg, Pa.
Т. Каськôвъ, McKeesport, Pa.
Ив. Двiякъ, Jessup, Pa.
Т. Поливка, Hazleton, Pa
М. Сеґинъ, Deferiet, N. Y.
В. Брееннъ, Terryville, Conn.
П. Ґера, Leetsdale, Pa.
М. Поляньскiй, Auburn, N. Y.
Ив. Лещишинъ, Buffalo, N. Y.
Гр. Сидоръ, Pittsburg, Pa.
Д. Мерена, Cohoes, N. Y.
Ив. Воргачь, Mt. Carmel, Pa
П. Женьо, Christopher, Pa.
М. Петровскiй, St. Louis, Mo.
Т. Глива, Manor, Pa.
О. Ставискiй, Excelsior, Pa.
П. Галайда, Scenery Hill, Pa.
С. Демчко, Shenandoah, Pa.

Цѣна, кôлько бере Р. Н. Дôмъ за австрiйскѝ грошѣ, если хто посылає просто до насъ:

За 5 коронъ	1 дол.	17 цнт.	За 170 коронъ	34 дол.	88 цнт.
„ 10 „	2 „	20 „	„ 180 „	36 „	92 „
„ 20 „	4 „	25 „	„ 190 „	38 „	96 „
„ 30 „	6 „	28 „	„ 200 „	41 „	00 „
„ 40 „	8 „	33 „	„ 300 „	61 „	45 „
„ 50 „	10 „	37 „	„ 400 „	81 „	85 „
„ 60 „	12 „	42 „	„ 500 „	102 „	25 „
„ 70 „	14 „	46 „	„ 600 „	122 „	90 „
„ 80 „	16 „	50 „	„ 700 „	143 „	40 „
„ 90 „	18 „	55 „	„ 800 „	163 „	70 „
„ 100 „	20 „	60 „	„ 900 „	184 „	30 „
„ 110 „	22 „	64 „	„ 1000 „	204 „	80 „
„ 120 „	24 „	68 „	„ 2000 „	409 „	50 „
„ 130 „	26 „	72 „	„ 3000 „	614 „	20 „
„ 140 „	28 „	76 „	„ 4000 „	816 „	50 „
„ 150 „	30 „	80 „	„ 5000 „	1021 „	00 „
„ 160 „	32 „	84 „			

Посередникамъ належить ся крôмъ того за почту и паперь.

Русины! Оденъ шеръ Р. Н. Дому коштує $25.00. Сего року дiвиденда буде 8 процентъ. Хто хоче купити шеры, най напише чекъ або монi-ордеръ на имя A. Sharshon (Shamokin, Pa.) и най той чекъ разомъ зъ листомъ зашле на адресу Rev. N. Strutynsky, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.

Р. Н. Дôмъ пожичає грошѣ на праперты на першiй морґiчь на 6 процентъ.

Фарми! Фарми! Фарми!

Щасливий независимий чоловiк, над котрим нема „баса". Хто се? Се фармер! Одна лиш фарма обеспечує чоловiкови певну будучнiсть. Сотки краянiв купили в нас фарми сего року i чують ся щасливими, бо не грозить їм калїцтво або смерть. Прийдiть i Ви до нас а поможемо Вам стати самостiйними. Купiть собi фарму. Голосiть ся до:

John Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НИ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.